

Izhaja
v ponedeljek
in četrtek.
Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.
Posamezna številka
1 Din.
Račun poštno-čkovnega
zavoda štev. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravljalstvo:
Celje
Strossmayerjeva ulica 1.
pritličje.
Rokopisov ne vračamo.
Oglaš po tarifu.
Telefon int. štev. 65.

Notranji in zunanji položaj Italije.

Med prijaznimi darovi, ki jih najdemo Jugoslovani že leta in leta pod božičnim drevescem, je naše razmerje do Italije. Kakor onkraj Adrije zasledujemo vsak politični pojav pri nas, tako seveda tudi nas zanima, kaj se godi v Mussolinijevi Italiji.

Za njegove, sedaj že dovolj dolgo časa trajajoče absolutne vladavine je imela fašistična vlada dovolj časa pokazati v glavnem, kaj hoče in zmora, a čim je to pokazala, je zgrubila mnogo tistega ugleda in zanimivosti, ki jo je znabiti še doslej obdajala.

Danes je dovolj jasno, kar je mogel fašizem napraviti iz Italije. Mogel je sicer uvesti mir v državi in prisiliti vsakogar k popolni pokornosti režimu, ali za to je moral uničiti vsako politično svobodo v državi in duševno osiromašiti Italijo. Uničil je vso demokracijo in parlamentarizem in je izročil Italijo na milost in nemilost ene politični stranki, skupini političnih pustošev in fantazov, ki so postali volja in zakon današnje Italije. Staro liberalno ureditev države in gospodarstva je zamenjal z docela enostranskimi zakoni s policijsko-birokratičnim in korporativnim sistemom. Te zakone so ustvarjali ljudje brez zadostnega znanja in izkustva, edinole s tendenco, da si ustvarijo pokorne organe za udeleževanje svoje politične premoči. A te zamenjave so se vršile brez sodelovanja in interesa italijanskega naroda, ki jih je bil prisiljen vzeti na znanje, ne da bi čutil pri tem kakršnokoli moralno ali materialno zadoščenje in zboljšanje.

Tančes seveda nikdo ne more prezeti činjenice, da je fašistični režim stabilen. Drži ga industrija, katera razpolaga zaenkrat z ustrahovanimi delavci, drži ga mnogobrojna nova birokracija, napolnjen z vojaške milične fašistične formacije in nazadnje tudi dvor, kateri se boji vsemočnega diktatorja. Ali tajiti se pa tudi ne da, da se v tem kotlu brez ventila (nefašistični časopisi so zginili) kuha ogromna nezadovoljnost pri kmetu in delavcu, pri inteligenci in celo med »staro« armado. Nezadovoljstvo pojačava splošna gospodarska kriza iz istih razlogov kot povsod drugod po Evropi. Manjka denarja državi in privatnikom. Bivši finančni minister Volpi je poskušal z ameriškim posojilom, pa ni uspel. Amerikanci ne zaupajo mnogo niti

italijanski politiki, niti italijanskemu gospodarstvu, deloma vsled nemogočnosti, da bi se fašistični načrti mogli v življenje izvesti do zadnjih konsekvenc, deloma vsled izzivanja vseh sosedov.

Mora se priznati, da je Mussolini vse mogoče poskusil, da bi dvignil producijsko moč Italije. Kar bi mogli znabiti doseči mnogi rodovi s premišljenim in sistematičnim delom, to je skušal on doseči v par letih; a ustvariti iz pustih pokrajin srednje in južne Italije v kratkem cvetoče vrtove, ni lahko. Tudi ne v zvezi s frazo, da bode imela Italija v kratkem dovolj zemlje za prehrano vsega svojega prebivalstva. V ta namen je dal Mussolini uzakoniti poseben agrarni zakon in je naročil mestnim prefektom, da naj neusmiljeno izganjajo one podeželane, ki si prihajajo v mesta iskat boljšega služka, češ da je treba za oživitvorenje velikih agrarnih projektov cenene delovne sile. To je sicer teoretski lepo, toda v praksi neizvedljivo in škodljivo.

In še nekaj družega je. Italijansko prebivalstvo se pomnoži vsako leto za pol milijona duš. Polna so mesta, še bolj pa dežela. To preobličenje je za Italijo cel velik in nevaren problem. Razne emigracijske države se proti Italijancem zapirajo, severoafriške kolonije so puste in nerodovitne. Vse to Italijani vedo — fašizem pa to politično izrablja in kaže na Francijo, češ da je ona zakrivila, da Italijani navzlic silnim svojim žrtvam niso ničesar dobili od nemške kolonialne posesti, temveč da so se samo Francozi obogatili! Ker Italija ni dovolj močna, da bi stavila tozadevne zahteve s silo, ruje in intrigirajo povsod, kjer more, vedno z istim refrenom: ako nam daste kolonije, vsaj Sirijo, bomo odnehali, drugače —! In če drugače ne gre, se prireajo po Italiji bučne demonstracije proti »ošabni« in gluhi francoski diplomaciji. Prilika se že dobi, zlasti ker v Parizu dobro vedo, kaj leži Italijanom na sreč. Tako so te dni obsodili pariški porotniki anarhista Di Madugua za umor italijanskega konzula Nardinija samo na dve leti ječe. . . . Skoro istočasno pa je izjavil v francoskem parlamentu Poincaré, da Francoska ne misli zapustiti Sirije za to, da bi padla v roke Italiji. . . .

Napeti odnosi napram Francoski pa slabe nedvomno tudi celo ostalo mednarodno pozicijo Italije. Povrh tega je Mussolini s svojo bahavostjo in publicimi grožnjami odbil celo vrsto

drugih držav, izvemši edino Madžarsko. Anglija je prva leta po vojni podpirala Italijo (kar smo tudi mi grenko občutili), a jo je Franciji na ljubo zapustila. Nemčije ima sicer z Italijo korektno odnose, ali Nemci kažejo tako odkrito preziranje in nezaupanje napram Italiji, da je vsako ožje prijateljsko sodelovanje malodane izključeno. Španija sicer simpatizira odkrito z Italijo, a ima tako velik interes na dobrih odnosih s Francijo, da Italija od njenih simpatij nima nikake koristi. Na Balkanu pa Italija v splošnem nima osebitih uspehov, dasi uživa nekaj plemenskih simpatij v Romuniji in prijateljstvo makedonskih revolucionarjev v Sofiji. Toda vse te velike in male zveze ter prijateljstva so končno odvisna od razmerja Italije do Francije in Anglije.

V celem smo mišljenja, da se nam sovraštva Italije ni tako hudo bati. Kajti bilanca fašističnega režima ni ugodna: ekonomska kriza doma in skoraj popolna izolacija v svetu. Zdi se, da je Italija deseto leto po svetovni vojni postala država drugega reda.

Pred demisijo dr. Koroščeve vlade.

Davidovičevci so postali nezadovoljni z vlado, katero so tako dolgo podpirali. Na znotraj radi tega, ker si mislijo, da jih radikali politično izkoriščajo in da bi se morda našla za nje boljše situacija (zveza s KDK), na zunanji pa radi tega, ker se vlada ne more odločiti za zakonski načrt o razdelitvi kmetov in za končno rešitev agrarnega vprašanja v Dalmaciji. Jutri, v soboto, se vrši seja Davidovičevega političnega kluba, ki bode sklepala o tem, ali naj demokracija izstopijo iz vlade ali ne. Ker je med demokracijo zelo močna struja za režim, je verjetno, da ostane pri starem. Na drugi strani pa pravijo poročila, da je izločitev demokratov (sic!) sklenjena stvar in da se sestavi nova vlada »trojne koalicije« (radikali, muslimani in klerikaleci). To vlado hočejo imeti srbijanski prenapeteži, da bi upeljali v prečanskih krajih sistem »močne roke«.

Domače vesti.

Današnja številka obsega 12 strani. Prihodnja številka »Nove Dobe« izide v četrtek 27. t. m. popoldne. Današnji številki smo priložili koledar za leto 1929.

d Ne nasedajte klerikalnim intrigam! Današnji »Slovenec« piše tako kakor da je razbitje koalicije med HSS in SDS radi gotovih načelnih razlik gotova stvar. O tem ni govora! Mnogi pristaši SDS imajo gotove pomisleke glede pretiranih državnopravnih zahtev, ki jih imajo hrvaški frankovci, a to še ni nikako razbitje, ker je jasno, da bodo tudi frankovci uvideli, kaj je dosegljivo in kaj ne. To je pa tudi vse. Klerikalci se seveda šlo v račun, da bi se razbili, ker bi na račun naše razdvojenosti še nadalje absolutno gospodovali v Sloveniji. Zato ne nasedajte njihovemu govoricenju!

d Gostovanje mariborskega Narodnega gledališča v Celju. Prihodnja predstava se vrši na Božič ob 8. uri zvečer. Uprizori se trojejska drama »Oblaki«, spisal Jaroslav Kvapil, ki je doslej povsod zelo ugajala. Cene so navadne. Igra bo trajala kake dve uri. Obisk zelo priporočamo!

d Pozor, obrtniki! Na željo raznih obrtnikov se podaljša termin za vlaganje ponudb za izvršitev obrtniških del pri stanovanjski hiši mestne občine celjske do ponedeljka, dne 24. decembra t. l. vključno.

d Za triglavansko proslavo zvezano s plesom, ki se vrši dne 12. jan. 1929 v vseh spodnjih prostorih Celjskega doma, so dela v polnem teku. Naše narodne dame bodo te dni pobirale prispevke pri naših trgovcih, katere prosimo, da po svojih možnostih prispevajo za akademike-Triglavane. Vabila se pričnejo razpošiljati tekem tega tedna. Dasiravno se je odbor potrudil zbrati kolikor mogoče popolen seznam naslovov, se utegne vendar zgoditi, da ta ali oni naš človek ne bo dobil vabila. Zato prosimo prizadete, da se takoj zgledajo pri g. ravnatelju Selisku radi vabila. Vstop na ples je dovoljen le proti vabilu. Vstopnice 20 dinarjev za osebo. — Poverjenstvo za celjski okraj.

d Meslna deska in dekliška osnovna šola prirediti s pomočjo Zaščite dece in drugih dobrotnikov lepo božičnico, kjer bo obdarovanih s čevlji, obleko in perilom blizu 150 najrevnejših šolskih otrok. Pred obdarovanjem z blagom in pecivom se vršijo pred božičnim drevescem deklaracije in petje obeh mladinskih zborov ter pozdrav in zahvala dobrotnikom. Božičnica se bo vršila to soboto (22. decembra) ob štirih popoldne v telovadnici mestne osnovne šole, in so k tej prireditvi dobrotniki naše siromašne mladine najiskrenejše vabljeni. Istočasno si dovo-

Boris Rihlšič:

Njegov Božič.

Branko je hodil po pariških ulicah. Mimo njega so hiteli ljudje. Njih koraki so bili koraki mesta, ki hiti naprej, v bodočnost. On sam je bil med njimi, ki se mu ni nič mudilo. Domov se mu ni ljubilo iti. Kaj bi na svojem stanovanju počel? Sami neznanci so bili okrog njega, niti enega ne, ki bi pokramljal z njim po domače.

Sneg je naletaval v gostih, debelih kosmih. Bleda svetloba obestnih svetilk mu je kazala pot v najbolj zapuščenih ulicah Pariza. Tako težko mu je bilo pri sreč. Prvič je bil brez prijateljev na Božič.

Vsa bela je bila že njegova suknja od snega, a snežilo je vedno bolj.

V bližini je začul hreščeče glasove kavarniškega jazza. Nehote je zavil tja. Skozi razsvetljena okna je videl, da je kavarna skoraj prazna. Že je hotel vstopiti, ko ga je neznan ženski glas ogovoril:

»Monsieur . . . !«

Ozrl se je.

»Monsieur . . . des fleurs . . . s'il vous plaît . . . !«

Bil je tako nežen ženski glasek, da se je kar naenkrat prebudil iz zamišljenosti. Mlado dekletce, šestnajstletno ali sedemnajstletno, zavito v tenko volneno ruto mu je ponujalo šopek uvelih cvetlic.

»Samo en frank, gospod . . .«

Gledal je ubogo premraženo dekle.

»Ali te nič ne zebe . . . ?«

»Da . . . zebe me . . .«, je odgovorila.

Čul je, kako so ji sklepetali zobje.

Nenadoma je občutil veliko usmiljenje do nje. Dotaknil se je njene roke in ji rekel:

»Stopi z menoj v kavarno, da se vsaj malo ogreješ.«

Brez besed se ga je oklenila.

Prijeten val toplote mu je zavel v obraz, ko je odprl vrata. Pogledal je po kavarni. V kotu pri peči je bila prazna miza. Tja sta sedla.

Jazz je igral neumorno. Vmes je prepeval mlad pevec in se na vsak skromen aplavz priklanjal skoraj do tal. Same pariške pesmi. Tudi tisto znano:

Le premier,

le seul,

le vrai paradis:

c'est Paris . . .

Naročil je dva čaja.

Njegova nova spremljevalka ga je zanimala. Mlado dekle — ko ji je prisodil šestnajst ali sedemnajst let, se ni zmotil . . . Njen obraz je bil tako bled, tako žalosten. Beda je pustila na njem mnogo sledov. Črne kolobarje pod očmi, brezbarvne ustnice . . .

Svetli, kuštravi lasje so bili mokri in kapljice stopljenega snega so se svetile v njih. Njena lahka obleka je bila vsa obledele.

Dolgo časa je gledal. Nehote se je njegov pogled mudil na njenem licu

dolgo, dolgo. Ona tega ni opazila. Srečala je čaj žličko za žličko, kot da hoče izpiti vsako kapljico posebej.

Mladi pevec je spet prepeval

»Quand une femme

me regarde comme ça . . .«

Zdrznila se je in uprla svoje velike oči v njegov obraz. Bog ve, kaj je mislila sama pri sebi. Z žalostnim, hripavim glasom ga je vprašala:

»Ali greva potem v hotel . . . ?«

Kakor udarec s kamnom so ga zadele te besede. Obrnil se je k njej in ji hotel reči nekaj grdega, žaljivega. Tedaj je videl njen obraz. Še bolj žalosten, še bolj otožen je bil kot prej.

Njene blede, izčrpane ustnice so drhte in njene oči so ga zrlle, proseče odpuščanja:

»Se celo nocoj, na sveti večer, se hočeš prodajati . . . ?«

»Oprostite . . . mislila sem . . . da . . . želite vi to . . . Lačna sem . . . samo dva šopka sem prodala danes . . . nihče ni hotel kupiti rož . . .«

»Zakaj ne greš domov?«, jo je vprašal začuden.

»Kam?«

»Ali nimaš doma?«

»Imela sem ga, da . . . sedaj ni več dom . . .«

In povedala mu je zgodbo:

Parizanka je bila. Oče jo je pretepal, mati se ni dosti brigala zanjo. Zato je ušla od doma. Bila je prodajalka v veliki modni trgovini. Nekoč je šla na ples, kjer so jo opijanili. Po-

tem ni vedela, kaj se je zgodilo z njo. Zbudila se je šele zjutraj v sobi nekega zakotnega hotela. Tudi dva moška sta bila v isti sobi. In potem? Začela je padati vedno globlje. — Izgubila je službo, potem je šla na ulico, prodajala rože in sebe . . .

Žalostna je bila ta povest. Ko je končala, je videl Branko v njenih očeh dve veliki solzi.

Poklical je natakara in naročil večerjo zanjo. Jedla je z veliko slastjo. Ko je pojedla, se mu je zahvalila z nežnim pogledom hvalečnosti.

Nenadoma je vstala in hotela oditi.

»Kam greš?«

»Ne vem še kam. Nočem vam biti v nadlego.«

»Kje stanuješ?«

»Tu v bližini pri neki stari ženski. Usmilila se me je in me vzela zastoj na stanovanje.«

Tudi njemu se ni več ljubilo ostati v kavarni. Stopil je k blagajni in plačal. Spet se ga je oklenila in šla sta počasi po blatnih ulicah.

Mimogrede je kupil v trgovini nekaj peciva in slaščic.

»Da boš vsaj vedela, da je nocoj sveti večer . . .«, ji je rekel in ji izročil zavitek.

Pred staro, nizko hišo sta se ustavila.

»Tu stanujem . . .«, je rekla tiho.

»Bog ve, ali bo šla res domov«, je mislil Branko sam pri sebi.

limo one, ki so obljubili darove za našo božičnico prav vljudno prositi, da izvolijo to blago kmalu dostaviti v pisarno mestne dekliske osnovne šole. Prav tako prosimo cenjene gospe, ki so obljubile kolače oziroma drugo pečivo, da pošljejo vse v soboto dopoldne v prej označeno šolsko pisarno, kjer se porazdeli blago med siromašno deco obeh mestnih osnovnih šol. — Upravi obeh šol.

d **Podporno društvo za revne otroke v Gaberju** je letos po svojem Miklavžu obdarovalo skupaj 198 otrok in sicer 62 otrok iz šolskega vrta v Gaberju in 61 drugih zunanjih revnih otrok. Obenem je izročilo društvo zavodu šolskih sester raznega blaga za obdaritev 28 deklic in okoliški osnovni šoli za 47 dečkov. Pri tej priliki nam je prijetna dolžnost, da se zahvalimo sv. Miklavžu, ki nas je s tako lepim in polnoštevilnim spremstvom obiskal ter vsakemu posebej lastnoročno izročil določeno darilce. Po končani obdaritvi se je spominjal sv. Miklavž tudi društva, kateremu je podaril znesek po 100 Din. Obenem se zahvalimo gospodu Kokošineku, Golobu in Gamsu za razno brezplačno delo in sodelovanje, kakor tudi Sokolskemu društvu za brezplačni odstop dvorane. Da pa je obdaritev tako sijajno uspela, gre predvsem zahvala vsem tistim dobrotnikom, ki so na kakoršenkoli način pripomogli pri tomboli in raznih prireditvah, ter z drugimi različnimi podporami. Še enkrat vsem prav prisrčna zahvala!

d **Najlepše božično darilo je Radioparati terdke Franc Bar. Ljubljana, Stari trg.** Natančnejša navodila in ogled aparatov dnevno pri glavnem zastopstvu za Celje Rudolf Polšak, Gaberje 126 (Sokolski dom).

d **Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju** se tem potm v imenu vseh pri njemu organiziranih vojnih žrtev najtopleje zahvaljuje vsem podpornikom, ki so ga v tekočem letu podpirali v njegovem humanitarnem delu ter si dovoli želeči vsem vesele in srečne božične praznike, kakor tudi srečno in veselo Novo leto, in se priporoča še v nadaljnjo naklonjenost.

d **Mestna knjižnica** posluje v soboto, dne 22. izjemoma od 5.—8. ure zvečer, in v nedeljo, dne 23. od 9.—12. ure dopoldne, to pa zaradi praznikov, da se lahko vsak zadostno oskrbi z lepim čtivom.

d **»Angleški teden« v Zagrebu.** Kakor v Ljubljani, priredijo tudi v Zagrebu »angleški teden« z nizom predavanj, razstav itd. o angleški kulturi, gospodarstvu in politiki. Ob večerajšnji otvoritvi tega tedna je bil navzoč tudi angleški poslanik Kennard iz Beograda. Ob tej priliki se je informiral pri voditeljih KDK o njihovih političnih nazorih. Ob tej priliki so se razširile fantastične vesti o njegovem posredo-

vanju v Beogradu, ki so nemogoče že radi tega, ker se Kennard kot poslanik ne more in ne sme vtikati v naše notranje razmere.

d **Umrli so** v javni bolnici 18. decembra Janez Galuf, posestnik z Vrha pri Šmarju, star 63 let, 19. decembra pa 12-letni Anton Voh, sin delavca iz Celja. — Dne 19. dec. je umrla 25-letna Franca Puncer, hči železničarja na Sp. Hudinji pri Celju.

d **Zlata nedelja** — 23. decembra. Gremij trgovcev v Celju razglasa, da bodo trgovine v nedeljo, dne 23. decembra odprte.

d **Podružnica Sadj. in vinarsk. društva za Slovenijo v Celju** ima svoj redni letni občni zbor v celjskem Narodnem domu v nedeljo, dne 30. decembra ob 9. uri dop. Pristopite k temu prekoristnemu društvu!

d **Odpravljen je konkurz** o imovini Antona Trška, trgovca v Rečici ob Savinji, ker se je sklenila prisilna poravnava.

d **Samomorilni poskus treh arestantov.** V ponedeljek popoldne so našle pri pospravljanju sodnijskih pisarn v nezaklenjeni ordinacijski sobi jetniškega zdravnika lizol, ga ukradle in odnesle v celico, kjer so si ga privoščile. Največ je izpila 25-letna Marija Kržolj iz Trebnjega na Dolenjskem, ki je v preiskavi radi tatvine, nekaj manj pa Jožefa Adamič, lahkoživka, ki sedi 6 tednov radi vlačuganja in 27-letna Marija Horvat iz Žetal, ki je bila še le zadnji četrtek obsojena na 4 leta radi sodelužbe pri umoru svojega moža. Ko je lizol začel mlade samomorilke strahovito peči, so klicale na pomoč, na kar so jih pazniki spravili v bolnišnico, kjer pa so že vse tri izven nevarnosti.

d **Odbor plesnih vaj maturantov na državni realni gimnaziji v Celju** vljudno naznanja cenjenemu občinstvu, da se vrši zaključni plesni venček nepreklicno 26. januarja 1929 v vseh prostorih Narodnega doma v Celju. Prosimo vsa društva, da se na to prireditev ozirajo in naj na ta dan ne prirejajo drugih prireditev.

d **Vinski sejm v Ivanjkovcih.** V torek, 18. t. m. je priredila vinarska združba »Jeruzalemlčan« v prostorih g. Petovarja poleg ivanjkovskega kolodvora vinski sejm. Ob otvoritvi, ki jo je izvršil ptujski okrajni glavar g. dr. Vončina, se je zelo umestno povdarjalo, da ravno ta sejm dokazuje, kake usodne posledice ima prežgodnja trgatega za kvaliteto dotičnega letnika. Na sejmu je razstavilo nad 200 vinogradnikov svoja vina, večinoma nova. Bilo je mnogo dobrega, aromatičnega in, kakor se pravi, polnega blaga, za katerega so tudi kazali kupci veliko zanimanja. Med kupci so bili večinoma Kranjci, nadalje Hrvati in celo Dunajčani. Cene so se gibale med 4 in pol do 6 in pol dinarja za lahko na-

Slabi zobje

skvarijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zoprn. Obe hibi odstranite z uporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno z uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih straneh ter odstranjuje ostanke jedi, ki povzročajo gnilo. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Leo-Werke A. G., proizvodnja in zastopstvo za Jugoslavijo: Tivoli Zlatogor, Maribor.

mizno robo, boljša vina so stala od 7 do 8 Din, slišale pa so se tudi cene od 9—10 in pol dinarja za izbrana vina, za kar pa ni bilo kupcev. Zanimivo je tudi, da so kupci splošno povdarjali ogromna davčna in takсна bremena gostilničarjev, ki po nepotrebnem povdražujejo vino v gostilnah, pritiskajo pa na kupne cene pri kmetih. Razstava je bila zelo lepo in praktično urejena in je delala prireditelji vso čast.

d **Savinjska podružnica S. P. D. v Celju** razpisuje za Celjsko kočno mesto oskrbnika. Nastop 1. aprila 1929. — Ponudbe na naslov podružnice. 1140

d **Smučarski tečaj na Pohorju.** Zimski sporti so zavzeli v zadnjih letih velik obseg, zlasti pa se obeta nagli razvoj smučarstvu, ki se je izredno hitro udomačilo. Letos je JZSS razvil intenzivno propagando in razpisal vrsto tekmovalij in tečajev. Razen tečajev v Kranjski gori in Mojsirani ho Savez priredil tudi dva tečaja na Pohorju: od 23. decembra do 2. januarja za začetnike pri Mariborski koči in za smučarje, ki se žele izpopolniti na Klopem vrhu, ki pričneta in končata kakor savezni. Zanimanje za zimske sporte v Mariboru in okolici je res veliko, porast števila smučarjev pa je tolik, da so zimskosportne organizacije pripravile kar štiri tečaje. — Trenutno snežne prilike na Pohorju niso najidealnejše, vendar je upati, da bo do Božiča sneg ponovno zapadel in omogočil nemoteno izvedbo napovedanih tečajev in prireditev.

d **Z nožem v srce.** Stupan Anton, 33-letni kmet iz Seviča, občina Žabjak pri Laporju se je podal poopravkih v vas Gigonce pri Slovenski Bistrici. V družbi, kjer je svedel teklo novo vino v potokih, je prišlo do prerekanja, kakor skoro vedno, kadar stopi alkohol v glavo. Iz besede so prišli fantje do dejanja. Začelo se je pririvanje, med katerim je potegnil eden nož in zabodel mladega kmeta Antona Stupana blizu srca. Telefonsko pozvani rešilni oddelek iz Maribora je težkega ranjenca odpeljal v mariborsko bolnico.

d **Malo bojno igro** so uprizorili kmečki fantje v petek ponoči pred Čelanovo gostilno v Slovenji vasi pri Ptuj. Za orožje tokrat niso služile samo planke, koli, ročice in podobno, temveč tudi revolverji. Rezultat za tako veliko prireditev ni bil poseben: bi-

lo je samo troje težje ranjenih, ubit pa ni bil nihče.

d **Novost za Celje.** Tvrdba Valentin Hladin je svojo trgovino v Prešernovi ulici 14 poleg Marijine cerkve preuredila po vele mestnem načinu. Več v oglašnem delu. V večernih urah se vrši pred imenovano trgovino radio-koncert.

d **Promocija.** V soboto, 22. t. m. promovira na zagrebški univerzi za doktorja vsega zdravilstva g. Ivan Kaukler iz Ptuja, agilni član akad. društva »Triglav« v Zagrebu. Častitamo!

d **Dijaški kuhinji v Celju** je darovala gospodična Betka Zupanek, učiteljica na mestni dekl. šoli, 100 Din namesto cvetja na grob blagopokojne gospe Neže Levstikove. Ravno tako je daroval g. Miloš Levstik 100 Din v spomin svoje pokojne gospe in g. J. Jagodič 100 Din mesto venca pokojni gospe Levstikovi.

Položnice smo priložili današnji številki in prosimo cenj. naročnike, da se jih pridno poslužijo. Obenem prosimo tudi vse zamudnike, da nam nakažejo zaostalo naročnino.

d **ZaDijaško kuhinjo v Celju** priredi gostilničar v Narodnem domu kot vsako leto dne 19. januarja domačo veselico.

d **Savinjska podružnica SPD v Celju** namerava prirediti po božičnih praznikih smuški tečaj in sicer teoretičnega in praktičnega pod pogojem, da se prijavi dovolj udeležencev. Prijave sprejema g. Filip Vrtovec.

d **Odlikovan** je bil z redom sv. Save 5. razr. nadzornik policijskih agentov v Celju g. Ivan Dondjivič.

d **Poskušen samomor.** Pri farni cerkvi v Celju je skočila iz prvega nadstropja 47-letna Marija Czerny in se je lažje poškodovala. Czerny se bavi s pletenjem in ročnimi deli, kar ji pa malo nese in je vzrok poskušene samomora najbrže beda.

Oče Kondelik in ženin Vejvara

Češki spisal Ignát Herrmann.

18

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

»Slišite, mladenič, tukaj-le bi se mogla malo najesti. Kdo ve, kedaj pridemo h kaki jedi in takih klobasic zunaj ne dobimo.«

Vejvara je boječ gledal na uro, vendar si ni upal ugovarjati. Rajše je sedel, da je kar najhitreje povečerjal in goltal gorke klobasice, da si je skoro usta oparil.

Mojstru Kondeliku niso zadostovale tri. Naročil si je še dve in poprosil za steklenico vina. Vejvara je nestrpljivo prestopal na pragu prodajalno, ker ga je Kondeliko obotavljanje napolnilo s strahom, da zamudita. Ta strah je bil docela opravičen in se je tudi kot takega izkazal — žalibog. Ko je prišel Kondelik iz prodajalne, se je spomnil, da bi morale biti pravzaprav dve steklenici vina in vrnil se je v prodajalno. Predno so prinesli drugo steklenico iz kleti, je zopet poteklo nekaj časa.

Pa se je še vstavil približno v treh trafikah zaradi smodk, spomnil se je, da ne bo škodilo, ako si preskrbi za pot lojevo svečo, pri prodajalki nitij si je kupil za vsak slučaj prejo, nit in šivanko — in ko sta slednji junaka ystopila na smichovski kolodvor, so se oglasili na peronu poslednji trije udarci na zvon, slabo prerokujoče piskanje lokomotive in nekolikratno težko puhanje parnega stroja.

Brez listkov, v največji naglici sta hitela skozi čakalnico na peron — vlak se je začel pomikati in kakor v posmeh našima poznima junakoma je mahalo okoli trideset bratov sokolov s čepicami in z robci iz oken vozov.

»Vstaviti!« je zakričal mojster Kondelik. »Vstaviti! Midva tudi greva!«

Bučen smeh bratov iz vlaka mu je bil odgovor. Vejvara je ves potrj gledal za odhajajočim vlakom.

»Morate iti peš!« je zapical nekdo iz poslednjega voza. Pripojite se k pešcem!

In vlak je že drčal čez poslednje kolodvorske ovinke in hitel proti Huhljem. Vejvara je gledal za njim kakor obsojenec za ladjo, ki ga je pripeljala na pust otok. Kondelik je jezno gledal smehljajoče se železniške uslužbenke. Slednjič se je obrnil k Vejvaru in rekel:

»To se vam je posrečilo, brat Vejvara!«

»Dovolite, prosim, gospod ...«, se je skušal Vejvara braniti.

»No, da — to se vam je posrečilo!« je ponovil mojster in je černo gledal.

»In kaj sedaj?«

Vejvara je pogledal mojstra z očmi umirajoče košute in je odgovoril potrt:

»Ničesar drugega ne ostane, kot da

greva peš. Upam, da najdeva oddelek čete, ki je šla peš in se k nji pridruživa ...«

»Jaz že vidim, kako se pridružujeval!« je mrmral Kondelik. »Saj ne veva, kod grelo in če so sploh že na potu ...«

»Gotovo, gospod, ti so šli že pred eno uro, kakor je bilo naznanjeno. Ko bi popolnoma zanesljivo vedela za smer, kod so šli, mogla bi jih lahko dobiti, zakaj gotovo si kje med potjo odpočinejo.«

»Ko bi vedela, ko bi!« je ponavljal Kondelik černo za Vejvarom. »To je ravno, ko ne veva. Jaz bi se najrajši vrnil domov.«

»Kakor želite, prosim«, se je vdal Vejvara. Čepjav mislim, da bi ...«

Umolknil je. Ni vedel, kaj bi nasvetoval.

»Ali znate pot na Karlov Tyn?« je vprašal Kondelik, ko se je naglo odločil.

»O, prosim, gospod«, je odgovoril Vejvara kakor od smrti vzbujen. »Imava mape — ne moreva se motiti!«

»Torej ne stojva tukaj in pojdiva!« je zaklical Kondelik.

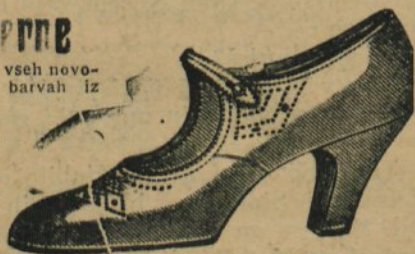
Jezno je pogledal na hahljajoče se železniške delavce, hitel je skozi čakalnico, da mu je Vejvara komaj sledil in za trenutek sta bila na ulici. Mojster je obstal in se obrnil k Vejvaru:

»In sedaj govorite, Vejvara! Kam greva, da ne bova zašla. Potegnite mapo!«

»O, teh imam dosti!« je segel Vejvara za pas, »ampak sedaj jih ne potrebujeva. Do Huhel najdeva brez mape,

Moderne

čevlje v vseh novomodnih barvah iz svetovnoznanih tu in inozemskih tovarništev in klupe dnevnega nošenja

R. Stermecki. Celje.

Damski z eno spono, beige 135 Din, črni ševret 115 Din, lak 180 Din, promenadni z nizko peto, ševret v barvah 117 Din, isti boks 153 Din, isti lak 198 Din, krasni salonski čevlji iz finega ševro v modnih barvah 237, 250 do 280 Din, hti kombinirani 290 do 315 Din. Ravno tako je vedno velikost izbira v čevljih in polčevljih za gospode v boks in ševro v ceni 170 do 360 Din, kakor tudi raznih sportskih čevljev, opank in sandal. — Oglejte si izložbo in ogromno zalogo. Nakup neprisljen.

d Visoka starost. Msgr. Tomo Zupan praznuje danes svoj 90. rojstni dan. K temu redkemu jubileju mu častita gotovo cela Slovenija!

d Za častnega občana je imenovala občina Kapele pri Brežicah tamkajšnjega dolgoletnega nadučitelja g. Josipa Pečnika. G. Pečnik je bival in deloval v Kapelah polni 32 let.

d Intervencije in zahteve. . . Železniško ministrstvo je zgradilo drugi tir na progi Beograd—Novska z rednimi proračunskimi sredstvi, ki so pa bila namenjena za — delavske mezde, plače dnevničarjev itd. Za te reveže sedaj konec leta ni denarja, češ, da »nema kredita«. Samo v Sloveniji je dolžna železnica delavcem skoraj deset milijonov dinarjev. . . Sedaj »intervencije« glaso »Slovenca« posl. Žebot po Beogradu, torej režimski poslanec pri lastnem režimu, ki je denar za delavce porabil v druge svrhe. Razume se, da so take »intervencije« le pesek v oči. Pri nas pač nobena stvar ne more biti v redu!

d Vojni invalidi! Ustanoviti se namerava nova maloprodaja tobaka v Zaleu št. 29. Eventuelni prosilci, zaščiteni z inv. zakonom, naj se v svrhu nadaljnjih informacij zglasijo v pisarni Krajevnega odbora U. V. I. v Celju (Invalidski dom) najkasneje do 30. decembra t. l.

d Iz Sv. Jurija ob J. ž. Sokolsko društvo priredi tudi letos svoj običajen Silvestrov večer, tokrat pri bratu Cizlju. Mnogi poizkusi, da bi postala naše Sokolsko društvo nekako internacionalno zavetišče ljudi, ki po sokolskih načelih ne morejo biti člani te družine, so se izjalovili. Prepričani pa smo, da bo ravno radi tega; ker bo odsoten marsikdo, prišlo vse, kar čuti sokolsko, da se bodo zbrali vsi sokolski borci, ki žele v odkriti družbi, v bratskem razpoloženju zaključiti staro leto in pozdraviti novo.

d Iz Sv. Jurija ob J. ž. Osební promet na tukajšnji železniški postaji je zelo živahen. Posebno jutraj je na postaji vse polno ljudi, ki se peljejo v Celje bodisi po opravkih, ali pa da ne-sejo razne pridelke na celjski trg. Med njimi je mnogo mladine: dijaštva, ki hodi v celjske šole in pa raznih pomočnikov ter vajencev, ki delajo pri celjskih podjetjih. Kolodvorska čakalnica pa je tako majhna, da jutraj pogosto ni v njej prostora za vse potnike. Vrhu vsega pa so še vrata vzdana na obeh nasprotnih si stenah, tako da je stalni prepih. Razumljivo je torej, če prihajajo Šentjurčani v zimskem času še le nekaj minut pred prihodom vlaka na postajo. Ne marajo se nalezti prehlada. A vlaki pa imajo vsled tega zamude. Pred osemdesetimi leti je bila šentjurska postaja morebiti na višku tedanjih zahtev, a današnjim razmeram nikakor ne ustreza več. Prilčno 200—300 oseb gre da-

nes dnevno skozi postajo. Potniška blagajna vrže železniški upravi težke tisočake. Potniki pa tudi ne marajo na postaji prezebat. Pozivamo vse prizadete činitele, da storijo vse za dosego razširjenja kolodvorske čakalnice.

d Iz Sv. Jurija ob J. ž. Električari, ki jo baje dobi Sv. Jurij ob J. ž. že v najkrajšem času, silno razburja duhove. Kot vedno ob enakih prilikah, so nekateri polni navdušenja, med tem ko drugi elektriko kratkoma odklanjajo. Sliši se celo, da se pobirajo podpisni proti. Vse to nepotrebno razburjenje bi pač bilo izostalo, če bi bil šentjurski občinski odbor tržane-davko-plačevalce in druge interese vsaj nekoliko informiral o celi zadevi. Tako ti pa, razen dveh, treh izvoljencev, danes Šentjurčani ne vedo ničesar, ne poznajo pogodbe s Falo, ne vedo, kako si zamišlja občina sploh započeti to podjetje, kdo bo posodil potreben kapital in pod kakšnimi pogoji itd. Tako je občina napravila veliko pogreško. Ne smemo se torej čuditi, če se danes nekateri ugledni Šentjurčani, ki so v principu seveda za elektriko, protivijo elektrifikaciji oz. načinu, kako se misli izvesti. Da bi se nesoglasje odstranilo, bi bilo potrebno, da oni gospodje, ki so bili ob občine pooblaščenim voditi pogajanja, delati načrte in podobno, točno obvestijo javnost o celotnem stanju. Le na ta način se jih bo pridobilo za podjetje.

d Ubožna spričevala. Ker se šteje sedaj davek na delavske zaslužke med direktne davke in ne more dobiti nikdo, kdor plača več ko 10 Din direktne-gadavka, ubožnega spričevala, se jih odslej delavci ne bodo mogli več posluževati. S tem bodo udarjeni oni, ki imajo več za šolo godnih otrok, še bolj pa oni, ki so prisiljeni za kako stvar tožiti, ker ne bodo imeli denarja za koleke. Vidi se, da klerikalci nimajo srca za siromašne sloje naroda.

d Niti za kurjavo sodišče ni denarja. Mariborsko okrožno sodišče tudi več ob nedeljah, ponedeljkih in torkih ne uraduje, ker ni denarja za kurjavo. In še pri teh kolosalnih sodnijskih taksah!

d O solčarski ovčjereji se pri nas malo čuje, dasi je znamenita in je volna solčarskih ovc jedna od najboljših v Evropi (glej tozadevno zanimivo brošuro vseuč. prof. dr. Alberta Ogrižka v Zagrebu). V časopisju se tudi doslej ni nič poročalo o zanimivi razstavi in premiranju solčarskih ovac na Ljubnem. Razstavo je omogočilo poljedelarsko ministrstvo s podporo po 6000 dinarjev, manjšo vsoto, mislim, da 500 dinarjev, pa je daroval tudi okrajni zastop. Prignanih je bilo 207 ovac in ovnov in 42 mladičev in to predvsem iz Solčave, čeprav so imeli nekateri posestniki po sedem ur daleč, med njimi starosta tamošnjih živinorejcev g. Rok

Klemenšek. Oblastni odbor je odkupil okrog 30 ovnov za razne kraje v oblasti. Ovce so se premovale z ozirom na kakovost volne, pasemsko čistoto in rast. Jasno se je videla velika razlika med ovcami iz Solčave in onimi iz drugih krajev, posebno glede kakovosti volne. Čeprav so začele ovce v zadnjih letih številčno padati, vendar ostane ovčjereja še vedno ena najrentabilnejših panog gospodarstva v teh krajih. Treba bo pa misliti, da se vsako leto organizirajo plemenski ovčji sejmi v svrhu lažjega nakupa in uspešnejše prodaje v druge kraje. S tem bi bilo vsem kupcem in drugim interesentom omogočeno, v kratkem času brez velikih stroškov nabaviti ovce in bi ne bilo treba iskati ovac pri posameznih posestnikih.

d Šoferski izpiti za motocikliste. — Motoklub Celje opozarja vse motocikliste na izvršilno uredbo velikih županov mariborske in ljubljanske oblasti o dopuščanju motornih vozil in šoferjev, ki sta jo izdala v smislu min. naredbe z dne 28. aprila 1910, drž. zak. št. 81 in min. naredbe z dne 31. maja 1918, drž. zak. št. 188, po kateri mora vsak lastnik eno- ali dvozlednega motornega vozila položiti šoferski izpit. V smislu te izvršilne uredbe morajo sedaj vsi tisti motociklisti, lastniki enoslednih motornih vozil, ki do sedaj niso imeli šoferskega izpita, položiti ta izpit najkasneje do konca l. 1929. Oproščeni šoferskega izpita so samo lastniki enoslednih motornih vozil do 170 cm³ cilinderske vsebine. Navedila za polaganje šoferskega izpita dobijo interese pri »Motoklubu v Celju«. Toliko vsem prizadetim v vednost in ravnanje.

d Schubertove proslave na Koroškem. »Koroški Slovenec« poroča, da je obhajalo te dni učiteljsko društvo za Zgornjo Podjuno svojo šestdesetletnico, združeno s Schubertovo proslavo. Na tej prireditvi so udeleženci protestirali proti — temu, da sta na slovenskem Koroškem sploh še nastavljena dva slovenska učitelja (ki sta pa, nota bene, domačina). . . To so kulturne proslave!

d Jugoslovanski eksport jaje v Švico v nevarnosti? Kakor poročajo iz Švice, se je tam ustanovila posebna organizacija perutinarjev, ki zahteva od vlade zvišanje uvozne carine od 15 na 60 švicarskih frankov za 100 kg in signiranje uvoženih jajc po njihovi provenijenci, češ da ne gre, da bi se v Švici prodajala manjvredna »balkanska jajca« kot domača ali prvovrstna nordijska. Ni sicer verjetno, da bi ta švicarska perutninarska organizacija takoj prodrla s svojimi zahtevami, paziti pa se bode moralo nanj, zlasti ker naš izvoz jajc v Švico itak pada (največ vsled tega, ker se pošiljajo tja tudi malovredna in umazana hrvatska in srbska jajca).

hripavosti, katarju pomagajo sigurno Kaiser-jeve prsne karamele

V lekarnah, drog. in kjer so vidni plakati.

d Opozoritev davčnega okrajnega oblastva v Celju. Hišni posestniki se opozarjajo, da traja rok za vlaganje prijav dohodka od zgradb za odmero zgradarine za leto 1929 od 15. decembra 1928 do vključno 15. januarja 1929. Prijaviti je kosmato najemnino v celoletnem iznosu po stanju z dne 1. decembra 1928 odnosno letno najemno vrednost stanovanja in drugih prostorov, ki jih vporablja lastnik sam ali niso oddani v najem. Vzorci prijav se dobe pri davčnem uradu v Celju, odnosno pri občinskih uradih po 1 dinar komad. Prijave je vlagati pri davčnem okr. oblastvu v Celju, vložijo se pa lahko tudi pri pristojnem občinskem ali davčnem uradu. Kdor ne vloži prijave v določenem roku ali največ 15-dnevne prekoračenja zadostno ne opraviči, plača 3% osnovnega davka kot kaznen, kdor bi pa navzlic posebnemu pismenemu pozivu ne vložil prijave v nadaljnjem roku 8 dni, plača 10% osnovnega davka kot kaznen. Neresnične prijave in zatajbe se kaznujejo po čl. 142 zakona o neposrednih davkih.

d Umrl je v Dobrni pri Celju župnik Karl Arlič v starosti 37 let. Bil je komaj dobro poldrugo leto župnik na Dobrni.

d Drugi tir na progi Beograd—Novska je bil v soboto izročen prometu. Na progi Beograd—Brod bodo vozili po drugem tiru že vsi vlaki, na progi Brod—Novska (86 km) pa zaenkrat samo tovorni vlaki. Proga Beograd—Novska je dolga 303 km. »Položitev drugega tira je stala 304 milj. din.

d Gospodinjje — prepričajte se o izborni kvaliteti prazene kave — fino aromatičnih mešanic trvdke A. Fazarine, Celje. Lastna, najmoderneje urejena pražarna.

37

potem pa greva v Radotin — to je približno polovico pota. Prepričan sem, gospod, da dojdeva v Radotinu četo, ki je šla peš, ali pa tam poizvemo, kod so šli. V najslabšem slučaju . . .

»Kaj pa, v najslabšem slučaju?« je vprašal mojster.

»V najslabšem slučaju — gospod — bi lahko počakala v Radotinu na nočni vlak in bi se peljala naravnost na Tyn . . .

Mojster Kondelik se je zopet vstavil in neodločno gledal Vejvaro. To ni slaba misel. Toda naglo se je vzravnal, napel prsa in odločil:

»Ne, Vejvara, sedaj greva — ravno sedaj greva! Sva dva — bilo bi hudo, ako bi to stvar opustila. Na pot!«

Ne more se povedati, kaj je gospoda Kondelika vzbudilo k tej junaški odločitvi. Ali je bila to samozaveš, da tiči v sokolski obleki, kateri ni hotel prvič delati sramote, ali se je v njem prebudila res sokolska kri ali je to naredil pod vplivom škodoželjnih pogledov mimogredočih, ki so se vstavljali in v mali oddaljenosti obkolili dva sokola, ki sta stala tu kakor mokri koki in ki nista vedela, ali naj se napotita v neznano, tajno daljavo, ali naj se vrnete k toplemu, domačemu ognjišču. Naj bi bilo kakorkoli, mojster Kondelik sam ni vedel za to in pozneje ni razumel, zakaj se je izročil tako lahkomišelnost v tisočere nevarnosti in divje dogodke tega nečuvnega izleta.

No da, to je bil eden izmed onih trenutkov, ko junaški moški značaji silijo v nedoločen boj z Usodo, ki peljejo vojskovodjo v odločilno bitko.

»Ali greva gospod?« se je oglasil Vejvara, ki je bil še neodločen.

»V Radotin!« je zapovedal mojster Kondelik.

In čez nekaj časa sta imela Smichov za hrbtom.

Vejvara je sunil »oficirko« nazaj na hrbet in je korakal na levi strani mojstrov. Zdelo se mu je, kakor bi poleg njiju korakal še nekdo tretji, nekaj nevidnega, kar se jima je pridružilo na kolodvoru, ne, nekaj kakor Usoda, ki jima pripravlja nadaljne skušnje. Vejvara se je trudil, da bi zapodil to neprijetno predstavo, toda trudil se je zastonj. Ni se mogel otresti misli, da se prigodi nekaj neljubega. O zase se ni bal — kaj, on se ni zmenil za neprilike; ampak gospod Kondelik! Samo, da bi se temu ničesar ne zgodilo!

Nedeljsko solnce se je dvignilo veselo nad pokrajino in je gredo takoj zjutraj. Kazalo je, da bode soparen poletni dan, ki bo veljal mnogo potu. Približno ob sedmi uri sta se približevali Karlovemu Tynu z dveh strani sokolski četi. Ena je prihajala od Trebonja, druga od Morin. Bili sta enako oddaljeni od Karlovega Tyna in ste se bližali z enako hitrostjo. Videti je bilo, da so bili pohodi dobro preračunjeni. Sokoli so se dobro naspali — vsaka četa drugje — in korakali so sedaj čilo in veselo k starodavnemu, zgodovinskemu gradu Karlovemu. Približno čez pol ure sta se četi sešli pod Karlovim Tynom, v dveh gostilnah na vrtu se je razvilo življenje. Tukaj je bil naročen

zajutrek in lačni potniki niso mogli dočakati pokrepčila.

Po osmi uri je prišel iz Prage prvi vlak z izletniki, in med prvimi, ki so izstopili, je bila gospa Kondelikova z gospico Pepico. Hiteli sta v Budnan in sta stopili v prvi vrt, kjer so se rdečile sokolske srajce. Bili ste prepričani, da prideti vkup z gospodom Kondelikom in z Vejvaro in bili ste radovedni, kako je zadovoljil očeta »tajni izlet«.

Ampak tu ni bilo niti Kondelika niti Vejvara. Gospa je pregledala oprezo vse mize, zopet in zopet — nič ni pomagalo — našla ni nobenega.

Na svoje vprašanje je dobila odgovor, da sedi tudi v drugi gostilni četa sokolov. Dam ista torej hiteli tja, pa tudi tukaj nista našli, kar sta iskali. Vpraševali sta sokole, toda Kondelika ni nikdo poznal — saj je bil popolnoma nov član. Povprašali sta po Vejvaru — in naenkrat je odgovorilo pet, deset glasov, kako je bratu Vejvaru ušel vlak in kako se je napotil z drugim, neznanim bratom najbrže peš na Karlov Tyn.

»In to je bil ravno moj mož!« je rekla gospa Kondelikova boječe. »To je bil Kondelik — prosim vas, gospodje, ali ni med vami?«

In v trenutku je zagrmel po vrtu klic: »Kondelik! Brat Kondelik se išče!«

Nikdo se ni oglasil. Gospa Kondelikova je bila vsa iz sebe, in gospodični Pepici je šlo skoraj na jok. Moj Bog in Mati božja! Kaj se je z njima zgodilo? Kam sta šla? Sama! Ali jih ni kdo po-

bil na potu? Ali jima ni vkradel vsega, kar sta imela?

Takoj se je raznesla med vrstami sokolov na obeh vrtovih govorica o bratoma Vejvaru in Kondeliku, ki sta izginila. Nikdo ni niti slutil, kam bi se naj napotila.

»Morda sta ostala v Pragi«, se je oglasil nekdo.

»O, ne!« je ugovarjala gospa Kondelikova. »Saj sve šli zjutraj od doma — mož se ni vrnil domov!«

»Ampak kam sta šla torej, za vraga!« je zaklical neki telovadni voditelj. »Saj nista vedela za cilj pota!«

»O, vedela«, je trdila gospa, »vedela, da se gre sem! Saj zato sva prišli za njima!«

»No, potem bodite brez skrbi«, je tolažil prestrašeni dami voditelj. »Ako vesta, kje smo, potem nas najdeta. Zamudila sta se kje, morda zaspala — videli bode, da prideta!«

Toda to ni spravilo gospo Kondelikovo v nič boljšo voljo. Sedli sta v kot vrta in sta žalostno gledali veselo sokolsko družbo, v kateri je manjkalo dveh članov, za katere je njima bilo največ. Pozneje so se sokoli dvignili in stopali višje, da si ogledajo grad.

Ura je minila za uro, prišel je čas obeda, nikdo ni prišel. Gospa Kondelikova je naročila obed za štiri osebe, ker je trdno upala, da pride med tem Kondelik z Vejvaro v Budnan — zastonj. Sedaj je sedela pri juhi sama s Pepico in je jedla brez glada, brez teka. »Pepici je kanila solza v vsako žlico, ki jo je nesla k ustom.

Mestno gledališče.

Repertoar:

Torek, 25. decembra ob 20.: »Oblaki«.
Gostovanje mariborskega Narodnega gledališča.

Reumatizem, trganje v
giht, išijas zdravi najuspešnejše **Rheuma-**
nal pasta. Dobiva se v vseh lekarnah.
Proivaja lekarna ARKO, Zagreb Ilica br. 12.

d *Lorci in Sr. Neža.* Razven kakega nedeljskega lovca poznajo sicer gotovo vsi lovci dan sv. Neže. Ta datum jim je poznan zato, ker se že desetletja vrše v Ljubljani na prvi ponedeljek po sv. Neži kožni sejmi. Zadnja leta pa je Ljubljanski velesejem s sodelovanjem Lovske zadruge v Ljubljani te kožne sejme reorganiziral in izboljšal. Poseben odtok na velesejmu, imenovan »Divja koža«, zbira kože vseh vrst divjih živali, jih sortira in povabi domače in tuje kupce na dražbo in nakup kož. Pri teh akcijah so se lovci prepričali že ponovno, da se tu in na ta način dosežejo najboljše cene. — Zato naj tudi letos nikdo ne zamudi prilike, ki mu jo nesebično nudita Ljubljanski velesejem in Lovska zadruga v Ljubljani. Pošiljajte kože »Divji koži« na Ljubljanski velesejem in s posebnim pismom razpredelbo. Letos pade sv. Neža ravno na ponedeljek in se vrši ta sejem torej na dan 21. januarja 1929. Kože se sprejemajo vse do tega dne opoldne. Čimprej pa jih pošljete, tem bolje ustrezete »Divji koži«.

d *Cetlje v zimi.* V mestno osnovno šolo je prinesel v soboto kot nenavaden pozdrav starke zime učenec Avgust Debenjak razno cvetje, kot jagodovo, trobentice in dr.

d *Predavanje.* V nedeljo popoldne je predaval naprednemu dijaštvu pisatelj dr. Anton Novačan o temi »Slovenec v Jugoslaviji in svetovna politika«.

d *Strašen umor v Zagrebu.* V soboto ponoči je bil na Sofijinemu potu v Zagrebu izvršen strašen umor, za katerega še ni pojasnila. Včeraj zjutraj so našli tam v mlaki krvi s popolnoma razmesarjeno glavo 42-letnega šoferja Vladimira Matovića. V smrtnem boju Matović očitno ni mogel klicati na pomoč, pač pa je z rokami izgrebel pod seboj celo jamo. Kraj, kjer je bil izvršen umor je zelo samotni in leži radi pomanjkljive ulične razsvetljave v popolni temi. Kdo je prav za prav umorjen, policija doslej ni mogla ugotoviti. Ime so ugotovili na podlagi neke dopisnice, ki so jo našli pri njem. Vsi drugi dokumenti manjkajo.

d *Kolo Jugoslov. sester v Vojniku* je 1. dec. praznovalo z dobro obiskano čajanko desetletnico Ujedinjenja. Za Božičnico obdari 16. dec. ob 15. uri v

Naenkrat, ravno ko je prišlo na mizo meso, je nastal doli na cesti nekakšum. Od ravno nasprotne strani, odkoder so prišli zjutraj sokoli, so pridržale lojtnice in skozi njih prečnice ste se svetili dve rdeči srajci.

»Marodi!« je zaklical nekdo na vrtu in gospa Kondelikova je spustila vilice, hitela iz vrta na cesto in je klicala: »Kondelik! Gospod Vejvara!«

Da, bila sta Kondelik in Vejvara. Voz se je vstavil pred vrtom. Vejvara je hitro skočil doli — ni bil torej »marod«. Ampak kakšen je bil mojster Kondelik! Komaj je zlezal z voza in ko se je postavil, je stal ves skrivljen, kakor bi ga s križa snel. Bos je bil pravzaprav, v modrih nogavicah — gospa Kondelikova je takoj spoznala, da so to tuje — a na rami sta mu bingljala dva para čevljev. Eni so bili njegovi lastni, drugi so bili težki kmečki čevlji, hlapčevski, ogromni s podkovanimi podplati, s podkvami na petah, z neštevilnimi krpami in na vrhu so bili kakor želvin oklep.

Gospod Kondelik niti zinil ni in je pomignil ženi, da bi ga peljala k mizi in hodil je za njo kakor po jajcih. Vejvara je plačal voznika, voz se je obrnil in zopet oddrčal, odkoder je bil prišel.

»Kaj se je zgodilo, Kondelik, za božjo voljo, prosim te, povej mi!« ga je vprašala gospa polglasno.

»Ničesar ne prosi, molči in jej!« je odgovoril Kondelik s hripavim glasom, »in meni tudi dajte kaj. Od lakote bom umrl!«

HUMANIK

Priporočljiva
božična - darila

168.-

180.-

ZA PLES

v črni ali sivi barvi, francoska
peta, isti iz laka Din 215—

SNEŽNI ČEVLJI

ZA ULICO

črni s peto iz usnja, isti rjavi
Din 215—

ČEVLJI za DOM

PRODAJALNE:

Celje, Aleksandrova ul. 1.

Maribor, Gosposka ulica 17.

Ptuj, Slovenski trg, „Petovla“

posojilnični dvorani 60 otrok osnovne in meščanske šole z obleko in pecivom in vse potrebne rezeže z moko za praznike. Da je mogoče obdarovanje v toliki meri, je v prvi vrsti zasluga pridelnega odbora in požrtvovalnih domačinov, ki so drage volje vedno pripravljene prispevati v društveno blagajno.

d *Pri pošti v Zrečah pri Konjicah* je sedaj otvorena brzozjavna in telefonska služba.

d *Ekspozitura javne borze dela v Celju* naznanja, da se išče za pomorski arzenal v Tivtu 1. tri mehanike za fina dela, 3 železostugarje, 2 mizarja, 1 kleparja, 3 ključavničarje, 1 elektromehanika, 2 kotlarja, 2 risarja; 2. za Split: 1 strojnika oz. kurjača za peči »Dietsch« in »Candlot«, 1 poslovodjo za parno žago; 3. za Celje: 1 krojača pri krojevalca za škrobaste ovratnike in šablonerja ter enakega vajenca; 4. za Rivijero: 1 hotelskega kuharja. Prošnje je predložiti ekspozituri javne borze dela v Celju. Prošnje za 1. in 2. je kolkovati s 5 Din.

d *Novo poduzeće u Zagrebu.* Uz aktivno učestovanje svjetskog koncerna Aktiebolaget Separator u Stockholmu osnovali su domači interesi u Zagrebu dioničko društvo, koje će se baviti prodajom strojeva za mljekarstvo, poznatih po čitavom svijetu pod imenom »Alfa-Separator«. Ove je godine protoklo upravo 50 godina otkako je u god. 1878 švedski inženjer Dr. de Laval izumio prvi separator. Taj se je izum tečajem vremena pokazao tako dobrim, da danas ne imade kraja na kruglji zemaljskoj, gdje ne bi ti separatori dobro uvedeni bili. Najboljim dokazom za to služi činjenica, da danas imade u uporabi 3.500.000 Alfa-separatora. U našoj se domovini tečajem nekoliko godina opaža življi interes za usavršenjem mljekarstva. Sigurno je, da će se mljekarstvo uz povećanu produkciju maslaca i sira jošte razvijati i ne će trajati dugo a da naša agrarna zemlja dodje u položaj, da izvaža maslac, a ne da uvažava mlječne proizvode, što je dosle na žalost bio česti slučaj. Novo osnovano društvo »Alfa d. d. separatori i strojevi za mljekarstvo« (Zagreb, Boškovićeve ul. 46), koje se bavi prodajom Alfa-separatora, strojeva za mljekarstvo i svih predmeta, koji zasjecaju u tu struku,

pružit će svakom gospodarstvu priliku, da si za racionalno vođenje mljekarstva nabavi potrebne strojeve i aparate.

Nekoliko humora.

On: »Torej 26 let imaš sedaj. Pa saj si vendar že pred tremi leti pravila, da si stara 26 let.«

Ona: »No, glej, jaz pač nisem ženska, ki govori danes tako in jutri drugače.«

Kakor znano, zdravniki ne smejo delati zase reklame. Dr. Levi pa je iznašel dobro, neoporečno metodo, s katero se mu je posrečilo ogniti se prepovedi. Od časa do časa namreč inserira: »V moji čakalnici so pozabili pacijenti v prejšnjem mesecu zopet 5 ročnih torbic, 10 dežnikov, 15 palic itd. Gospoda naj pridejo po nje med ordinacijskimi urami od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 5. popoldne.«

V vlaku. Neki Španec je razprostrl v kupeju svojo zalogo živil.

»Izvolite košček klobase?« vpraša potnika, ki sedi njemu nasproti.

»Ne, hvala, žid sem in ne smem jesti klobase!«

Španec odmaši steklenico: »Morda pa malo vina?«

»Ne, hvala; židje smemo piti samo »košer« vino.«

»In če bi morali slučajno od žeje umreti?«

»Potem že. Sploh smemo prekoračiti zakone, če je sila.«

Španec potegne svoj nož: »Tako, sedaj pijte, ali pa vas zakoljem!«

Žid pije. Nato se Španec oprusti:

»Šel sem pač malo predaleč. Oprostite mi — ali ste hudi name?«

»Seveda se hudujem na vas; zakaj niste potegnili noža že pri klobasi?«

»Na svetu se vendarlo že najdejo srečni zakoni. Mož je nočni čuvaj, žena pa hodi čez dan prat.«

»Ali morem govoriti z gospodom Pokornym?«

»Da, koga smem javiti?«

»Kar recite, da je ljubi Bog tu!«

»Kako? ... «

»Veste, povsod, kamor pridem, me sprejmejo ljudje z besedami: »Ah, ti ljubi Bog, ali ste zopet tu?!« Torej prosim, javite me; jaz sem namreč zavarovalni agent.«

Dva stražnika najmeta na cesti pijanca.

»Najbolje bo, da ga odneseva na stražnico.«

V tem se oglasi pijanec:

»Mene ne boste potegnili, prav dobro vem, da imam opraviti samo z enim stražnikom!«

Učitelj: »Znano je, da se stvari v vročini razširijo, v mrazu pa skrčijo. Navedite mi primer.«

Učenec: »Počitnice. Poleti trajajo osem tednov, pozimi pa samo dva.«

Trgovsko pismo: »Spoštovani gospod! Kdo mi je obljubil, da mi bo ob koncu meseca plačal dolg? Vi! Kdo ni držal besede? Vi! Kdo je čisto naveden lopov? — Vaš udani Moric Blau.«

Prodajam

po zelo ugodni ceni moško zimsko suknjo in črno obleko.
Naslov v upravi.

Božična in novoletna darila

kupite

v veliki izbiri po zelo znižanih cenah

„PRI SOLNCU“

Glavni trg št. 9

CELJE

Za obilen obisk se priporoča

Alojz Drogenik.

Deset let akad. društva „Triglav“ v Zagrebu.

Ob desetletnem jubileju nam stopajo pred oči dogodki, ki so se v bežnih utrinkih odigrali pred nami. Priključimo si v spomin v glavnih obrisih najznačilnejše momente!

V jesenskih dneh 1. 1918 je »Triglav« zapustil Gradec in krenil v svobodno domovino. Prišel je med brate Hrvate, ki jih doslej v globino njihove duše ni poznal. Doživljal je težke izkušnje, toda obupal ni, ker je veroval v svojo zmago. Pod svoje okrilje je privabil slovenske visokošolce, ki so iskali zaščitnika, našel je zveste člane, ki so mu s srcem, pametjo in voljo kazali pravo pot. Njegov program mu je donášal od leta do leta mlade moči, ki so imele zdrave misli in bister pogled v bodočnost. Notranji moči društva sledi venec javnih nastopov in prireditev na domačih tleh, ki so utrdili njegov ugled. Vsa leta ga je podpirala »Staršinska zveza« v Mariboru, ki ima sigurno velike zasluge pri izgraditvi društva. Kratka je doba desetih let za življenje društva, toda za člane je nadvse pomembna. Vse drugače kot pred desetimi leti stoji danes na pozitivnih tleh in zato ne upamo samo, da bo sen njegovih ustanoviteljev uresničen, temveč tudi vemo, da se bo zgodilo tako. V tem je pa tudi največje jamstvo, da bo spomin na jesenske dneve leta 1918 vedno svetlejši in da bo dajal narodu vedno več sile. »Triglav« obhaja desetletnico dne 12. januarja 1929 v Celju ob priliki Triglavanskega pleša.

Potne črtice iz Paragvaja.

(Iz knjige: Garczynski, Okrog Južne Amerike.)

Od Buenos Airesa do Asuncióna, glavnega mesta v Paragvaju, se rabi z navadnim, ljudi in blago vozečim parnikom, skoraj en teden. Hrvatska firma v Buenos Airesu Mihanović obvladuje skoraj vso rečno plovbo po reki La Plata in pritokih daleč gori v Brazilijo (Matto Grosso). Poleg tega vozi tudi brazilijanski Lloyd in pa severoamerikanske družbe. Je pa še vse to premalo, ker narašča promet na reki La Plata v ogromnem obsegu. Povsod po lukah vidiš nakupičen les, quebracho (čreslovina), kože, zaboje z yerbo (posebna vrsta čaja), žito, oranže. Skladišč je premalo, tako da leži roba pod milim nebom, ker je ni mogoče takoj ukrepati.

Vožnja od Buenos do Asunciona je menda najbolj dolgočasna na svetu. No, zanimiva ni tudi ona od Basre po Tigrisu do Bagdada; ali tam človek vidi vsaj nekaj eksotičnega, tujega, ob La Plati pa je moderno, evropsko ali američansko, vse nemirno, vse preračunano na denar in zaslužek. Še ime reke znači srebro. Neki španski conquistadore (španski vojni poveljniki ob odkritju in osvobojenju Južne Amerike) je videl na reki s srebrom okrašeno ladjo nekih Indijancev in je dal potem voletoku ime »la plata«.

La Plata, ki nastane pri mestu Corrientes iz Paragvaja in Parane, je v mnogih ozirih Mississippi Južne Amerike. Po njem se širi kultura in trgovina daleč, daleč v notranjost dežele, on posreduje na tisoče in tisoče kilometrov daleč ves promet. Ob svojem spodnjem toku teče skozi silno rodovitne pokrajine Argentine in Urugvaja. Tu je doma žito in živina. Tu leže glasovite tvornice Liebig za izdelovanje mesnega ekstrakta, ki pokoljejo na leto na stotisoče govedi. Nekdaj je segalo tu morje daleč v deželo, gori do Paragvaja in Bolivije, do tiste kamenite in neprijazne puščave Chaco, ki leži deloma v Boliviji, deloma v Paragvaju. (Ker ni v tej puščavi natančno določena meja med obema državama, je došlo sedaj do konflikta.) V tej puščavi ima voda okus po soli, je grenka in nepitna, tako da vlada povsod pomankanje vode in se je že dogodilo, da so poginile cele ekspedicije od žele kljub temu, da so potovale po močvirnatih krajih.

Ob La Plati je vreme ravno nasprotno evropskemu. Tu se ob Božiču žanje, južni vetrovi so mrzli in suhi, severni pa vroči in mokri. Dežuje včas tako silno, da prestopi La Plata ali pa pritoki bregove in pridejo cele pokra-

jine pod vodo. Zato se v Argentini ali Urugvaju ni dobro nastanjati po nizko ležečih krajih ob rekah. Na drugi strani pridejo zopet sušna leta, ko zmanjka v celih okrožjih popolnoma vode za ljudi in živino. V takih letih se pojavijo ogromne množine raznih mravelj, žuželk, predvsem pa kobilic, ki uničijo vse, kar je zelenega in se jih ni mogoče ubraniti. Kmetovanje je tod prav riskantno. Nekaj neverjetnega so tudi ostri nočni mrazovi sredi poletja. Na teh trpe osobito v Paragvaju. Včas je na ta način uničena vsa letina — pojav, kakor se večkrat pokaže samo še v nekdanjih nemških kolonijah vzhodne Afrike.

La Plata je v spodnjem svojem toku tako širok, da se z malih ladij sredi reke ne vidijo bregovi. Voda je grda rumenorjava godlja, kakor v Nilu ali v južnoazijskih veletokih. Pri vožnji navzgor se vidita dva zanimiva kraja, Rosario in Bellavista. Rosario je veliko trgovsko in industrijsko mesto, v Argentini za Buenosom gotovo največje. Mesto napravlja snažnejši utis ko Buenos, ima veliko rečno lukso z mnogimi skladišči in vkrcaalnimi pripravi. Tod se silno špekulira z zemljišči in žitom. Kapital je deloma domač, največ pa američanski in angleški. V

stem stoletju so tu imeli jezuitje misijonske postaje in so iz istih napravili to državo. Mora se reči, da so dobro upravljali deželo. Kmetijstvo je cvetelo, pridelovalo se je mnogo vina in kave, ceste so bile izborne, boljše ko danes. Ženske so se naučile čipkarstva, moški rezbarstva. Jezuiti so se smatrali tu za neodvisno državo; to pa je vodilo do spora s Španijo, takratno lastnico Južne Amerike in konec je bil, da so morali zapustiti deželo. Ostalo pa je za njimi do danes mnogo spominov v stavbah in raznih ustanovah. Bili so inče tudi dobri diplomatje in politiki. Prepovedali so Špancem dostop v deželo, ker so vedeli, kako smrtno jih sovražijo Indijanci in mešanci. Upeljali so tudi indijansko narečje »gvanari« kot državni jezik. No, tudi po jezuitih je imel Paragvaj srečo s svojimi namestniki in predsedniki. Jeden med njimi je na pr. čisto po vzorcu pruskega kralja Friderika Viljema I. ukazal, da mora vsak državljani vsaditi nekoliko sadnih in oranžnih drevesc. Vojna, ki je, kakor že rečeno, izbruhnila v šestdesetih letih med Paragvajem in sosedi, bi lahko bila uspešna, ako bi bila dežela vojaško bolje organizirana in bi imela tudi dobrega generala. Častiteljni Lopez, ki je hotel

Vesele božične praznike!

Bellavisti je pa zanimivo opazovati nakladanje oranž. Belo oblečene deklice tekaajo sem in tja, vlagajo, nakladajo, kar se menda vidi le še v japonskem Nagasakiju. Na ducate večjih in manjših ladij odhaja zvrhano polnih oranž; letno se tu naloži čez pol milijona zabojev. Pravijo, da je gojenje oranž zelo dobičkanosen posel.

Prvi utis, ki ga dobiš v paragvajski prestolici, ni posebno ugoden. Pri carinskem uradu te ogoljufajo, kar le morejo; »prima se« povsod. Fakin, ki ti nese prtljago, bi rad postal na tvoj račun bogataš. In hotelski uslužbenci te nič ne čuvajo ali svarijo pred izkoriščanjem. Assuncion leži ob reki Paragvaj, v krasnem, s hribočki obdanem zalivu. To je že izrecno južen kraj. Povsod vidiš palme in ciprese. In cerkev je v Assuncionu nekoliko ducatov, dasi mesto ne šteje več ko 200 tisoč prebivalcev. Znamenje, da je imela cerkev tu veliko moč.

Prvi hotel »Amerikano« je prav bahška palača, postrežba pa je prav srednja, pri tem zelo draga. Je se kar v veži ali na ulici. Nehote se nasmehneš, če vidiš, kako ulogo igra tu zobotrebec. Povsod jih je polno, vsak ga ima v ustih in si trebi na malo delikaten način svoje, od tobaka rmene ali črne zobe. Poslopje tega hotela je bila nekdanj last glasovite kurtizane, prijateljice bivšega paragvajskega predsednika Lopeza. Ta kurtizana, neka Američanka, je bojda tudi zakrivila znano nesrečno vojno, ki jo je vodil Lopez v šestdesetih letih proti Braziliji, Urugvaju in Argentini hkrati in ki bi bila državo skoraj popolnoma uničila.

Paragvaj velja še danes za eno najboljše upravljanih držav v Južni Ameriki. Krade, seveda, se tudi tu; toda zdi se, da bolj v detajlu. V sedemnaj-

kakor nekdanj Napoleon, diktirati takratnemu brazilijanskemu cesarju, da mu da hčer za ženo, pa ni mnogo razumel o vojskovanju in je bil tudi osebno bojazljivec. V petih letih te vojne je zgubil Paragvaj tri četrte vseh moških in trebalo je šestdeset let, da se je to razmerje nekoliko zenačilo. Ako se vidi tu in tam po deželi prav mnogo žensk, je vzrok to, da so odšli moški v gozdove radi nabiranja yerbe in seči quebrachovih dreves. Ženske se tu nosijo zelo rade belo, veljajo za snažne, a kade pa strastno cigare, ki so sicer radi obile domače produkcije tobaka zelo po ceni.

Da je Asuncion španski, vidiš iz tega, da imajo tudi tam bikoborbe. Vlada pa dovoljuje, da se smejo ob nedeljah ubiti le trije biki in da se morajo torej boriti le peš proti njim. Na ta način odpadejo oni strašni prizori, ko vlačijo ranjeni konji za seboj čreva po tleh. Torejorji so tu celo bogatejše oblečeni ko v Španiji. Hrabri so pa najbrže manj, ker se vidijo na več mestih po areni lesene kulise za obrambo proti rogovom prerazdraženih bikov. Te obrambe v španskih arenah ni, vsled tega so tam torejorji tudi gibčnejši in spretnejši pri ubijanju bika. Navdušenje za to malo apetitno in nehumano igro pa je v Paragvaju isto ko v Španiji če ne večje. Ako se je pokazal kak borilec za posebno spretnega, so mu metali v Assuncionu v areno sadje, cigare, klobuke, srebrne palice, denar v papirju in vse mogoče. Ko so bili pri predstavi, katero sem videl, ubiti trije biki, dva zelo nespretno — letala sta z bodalom v telesu še po areni — so pripeljali v areno mlade bice z gumijem na rogovih, s katerimi so se potem poskušali razni »civilisti«.

(Dalje v naslednji številki.)

René Pujol:

Tota učijo morale.

Toto gre z očetom na izprehod. Te časti je deležen le enkrat na teden. Zaradi tega jo ceni visoko. Res da mora ob takih prilikah slišati mnogo navodil, kako se mora obnašati, a odškoduje se s tortami s kremo in z vanilijevim sladoledom. Vračata se potem s takso, ki je Totu ljubša, nego mamin kupe. V taksi lahko spraviš svojo obutev, tudi če je zamazana, neženirano v dotiko z blazinami; zabava, ki jo morejo v polni meri ceniti le oni, ki jo od časa do časa uživajo.

Toto in njegov papa se bližata z umerjenimi koraki Dauphinskimi vrati. Pred njima stopa očarljiva mala deklica s svojo varuško. Deklica opazi, da jo Toto gleda, pokaže vsled tega gracijo in se postavlja kakor velika dama.

Iz torbice iz kačje kože vzame deklica droben rožnat robček; pri tem pade neopaženo lična srebrna denarnica na tla.

Praktični Toto ugotovi, da mala ni opazila svoje izgube in vtakne najdbo v žep.

Papa: »No, Toto?!

Toto (nedolžno): »Kaj je, papa?

Papa: »Ali nisi ničesar našel?!

Toto: »Da, papa, denarnico.«

Papa: »No, in ... ?!

Toto: »Veselim se nad tem.«

Papa (strogo): »Toda, nesrečni otrok, to je tatvina ... Ali se tako ravnaš po moralnih načelih, ki smo te jih učili? ... Moj sin, če najdeš kako stvar, jo moraš vrniti onemu, ki jo je izgubil.«

Toto (se prebrisanost smehlja): »O ne, papa!«

Papa (ogorčen): »Kako? Ne?!

Toto: »Saj si mi vendar pripovedoval zgodbo o gospodu, ki je našel iglo. Ta gospod je vendar postal bankir. Rekel si, da je bila njegova sposobnost nagrajena.«

Papa: »Ne zamenjujmo drugega z drugim! Igla je predmet, ki ima skromno vrednost.«

Toto: »Ta denarnica tudi. Samo par sujev je v njej!«

Papa (kategorično): »Nikdo te ni pečval, da delaš opazke. Nesi mali denarnico!«

Toto debatira samo pri ukazih, katerim se ne mara pokoriti. K tem spadajo ukazi njegove varuške. Preprič z očetom je brez izgledov. Torej pohiti k zakoniti lastnici, ji izroči objekt in se vrne s trpkim zadoščanjem, da je izpolnil svojo dolžnost.

Papa: »Cepec, zakaj pa nisi snel svoje čepice?!

Toto: »Mislim sem, da mi ni treba biti vljuden, ker sem izkazal uslugo.«

Papa: »Moramo biti vedno vljudni!«

Toto: »Ona ni bila.«

Papa: »Ali se ni zahvalila?!

Toto: »Pač, toda angleško. Tega jezika ne razumem.«

Papa (nevoljno): »Ne kvasi neumnosti! ... Iz tega dogodka sledi nauk: vse, kar najdemo, moramo vrniti!«

Toto: »Vedno, papa?!

Papa: »Vedno ... In zato dobimo nagrado! Evo ti 50 santimov!«

Toto (komaj slišno): »Pri tem imam izgubo! ... V denarnici so bili najmanj trije franki.«

Papa: »Kaj praviš?!

Toto: »Nič!«

Nekoliko dni za tem gresta papa in mama na izprehod v park Monceau. Izgleda, da sta slabo razpoložena. Toto jima sledi v spoštljivi razdalji. Ve, da se mora pri nesoglasjih staršev v vsakem pogledu drževati. Mama očita in papa se krčevito zagovarja.

Papa: »Prisegam ti, da ni res!«

Za svojim hrbtom zmečka s hieroglifi pokrit moder pisemski list. Nena doma ga vrže v stran. Toto ga pobere in se spusti kakor puščica za njima.

Toto: »Papa, izgubil si pismo!«

Papa (rdeč kakor rak): »Jaz? Ne! To ni moje!«

Toto: »Pač, tvoje je! ... Prinesel sem ga ... Zaradi nagrade!«

Papa: »Kaj? Nagrada?!

Dobi jo — v obliki začetnice. Kar je bilo Totu v dokaz, da zahtevajo moralni predpisi med civiliziranim svetom čisto zelo fino sposobnost razločevanja

(Prevel — rp —)

Roda Roda:

Iz Bosne v avstrijskih časih.

Napredek.

Novi deželni komandant Bosne je potoval po svojem ozemlju.

Nekje v gozdu ob cesti je pobirala starša dračje.

Njegova ekscelenca so hoteli postati popularni in so dali v ta namen ustaviti voz.

»No, starša? Kaj ne? Varnost v tej deželi je sedaj drugačna, nego v turških časih? Prej bi ne bila mogla v miru pobirati dračja.«

»O — zakaj ne, gospod?«

»No, starša — takrat so bili vendar v gozdu razbojniki.«

»Prav imaš, milostni gospod, v gozdu sedaj ni več razbojnikov. Ti služiš pri orožništvu.«

Osel.

Bosanski kmet mi je pripovedoval: Da, brate, drugače, mnogo boljše je postalo pri nas, odkar ste Avstrijci v deželi. — Prej, v turških časih, je bil moslim gospod in kristjan je bil suženj. Sedel sem na svojega osla in sem jahal na trg. Turek je prišel po cesti nasproti. Zavil sem v jarek in sem mu pustil vso cesto prosto. Meniš, da mu je zadoščalo?

»Pes!« je zakričal, »kristjan, da bi se psi trgali za tvoje kosti! Doli z osla in v prah s teboj — tako in nič drugače se ne pozdravlja turškega gospoda.«

Pomisli — moral sem stopiti z osla. Sedaj? Sedaj je vse drugače. Sedaj sploh nimam več osla.«

IVAN SANCIN:

Nekaj zapiskov iz dobe državnega prevrata v Celju.

(Koniec.)

Prvi in takoj se je javil poročnik Tone Malgaj, dalje poročnik Ludvik in čez 30 vojakov. Prijavili so se tudi nekateri civilisti, ki so me poslušali. Bil je skromen uspeh, a bil sem ga vseeno vesel, kajti tisti dan, ko je vse plaval v veselju, je bilo težko zapustiti Celje in svojce in se podati na ekspedicijsko, ki se je izkazala tudi v resnici za jako nevarno in resno. — Nekaj ljudi smo tedaj imeli, odhod pa se ni izvršil tako točno in gladko kakor smo si želeli. Prvotno smo mislili odposlati transport že ob 2. uri popoldne. Težko pa je bilo takrat fante držati skupaj, kajti trde vojaške discipline še ni bilo in cela ta koroška akcija je bila že sama na sebi bolj prostovoljna kakor sem ravno preje omenjal. Skoraj vsi, ki so se priključili, so še hoteli deloma pogledati domu, nabavit si eno in drugo itd. Jednemu od tovarišev artileristov se moj nastop ni dopadel, češ, da je premalo energičen in popustljiv in da bi morali vojaki kakor prijavljeni civilni dobrovoljci kar odiniti, makari lačni. Pripeljal je tudi že nekega majorja, ki bi naj prevzel poveljstvo nad koroškimi oddelki in »vajeti nategnil«. No, uspeh je bil v naši »revolucionarni« armadi temu primeren. Upri so se častniki in vojak in za las je manjkalo, da se ni ponesrečilo vse skupaj. Vendar pa sta naš taktičen nastop in Malgajeva odločnost zmagala. Ob 6. zvečer je Malgajev oddelek odšel v spremstvu godbe in mnoštva naroda na kolodvor, kjer je sedel v vlak v smeri proti Slovenjgradu. Svoji junaški smrti nasproti.

Prihajam h koncu teh kratkih zapiskov in spominov, ki bodo morda vzpodbudili kako dopolnitev: vsaj krajjevo zanimiv bi vsekakor bil opis prevzema celotne državne in samoupravne administracije v Celju in okolici. Kar se mene kot mestnega vojaškega poveljnika tiče, sem izročil poveljstvo, kakor sem že opisal, definitivno v drugi polovici novembra svojemu nasledniku, takratnemu stotniku Kolšku. Položaj je bil že ugodnejši. S fronte bežeče vojaštvo je že bilo večinoma mimo Celja, le tu in tam

Fine čipke, batiste, svile, stalno v zalogi v veliki izbiri. M. ŠRIBAR, CELJE, Gosposka ul. 27.

so se še vračali posamezniki po železnici proti Dunaju in Budimpešti, pa tudi na jug. Na kolodvoru je prenehala težaven in nevaren posel s transporti. V mestu je že skrbela pod vodstvom g. nadofic. Logarja policija za red in mir. Kritično stanje ob prevratu smo prebredli brez vsakih pomembnejših incidentov. Pri polku se je tudi pričevalo novo, redno življenje.

Penosen sem, da sem služil ravno v tej dobi pri celjskem pešpolku, tedaj ko so se izpolnjevali naši najlepši narodni ideali. Spoznal sem takrat prijateljstvo, odločnost in patriotizem mnogih in mnogih vojakov, častnikov in podčastnikov, ki jih tukaj samo radi tega ne imenujem, ker se bojim, da bi tega in onega prezrl. Moja zahvala za njih požrtvovalnost bi bila tudi preslaba in brezpomembna; upati je, da jih ohraniti narod in domovina v hvaležnem spominu.

Kd., in kako mora napraviti davčno prijavo zgradarine za l. 1929?

Najkasneje do dne 15. januarja 1929 morajo vsi posestniki hiš (zgradb) v vseh mestih, trgih in kopalniških vložiti davčne prijave po določenem formularu brez ozira na to, ali imajo v svoji hiši najemnike ali pa stanujejo sami. Torej v teh krajih mora napraviti vsak posestnik, četudi nimajo nobenega najemnika, predpisano davčno prijavo. Lastno stanovanje mora primerno drugim oceniti. Dosedaj so vsi posestniki delali napovedi samo v večjih mestih, kakor Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj; v drugih mestih in trgih pa samo tisti posestniki, ki so imeli v svoji hiši najemnike, ker so posestniki brez najemnikov plačevali hišno razredarino, ki jo novi davčni zakon ne pozna več.

Pa tudi v vaseh mora napraviti in vložiti davčno napoved (prijavo) vsak posestnik, ako ima v hiši kakoga najemnika ali pa on sam izvršuje v hiši kako obrt, ali pa ima v lastni hiši trgovino, industrijo ali kako drugo pridobitno podjetje ter je samostojnega poklica ali ima stalno službo, ter končno veleposestniki. Vsled tega morajo tudi v vaseh vsi trgovci, obrtniki, uradniki, upokojenci in veleposestniki vložiti prijave za zgradarino. Če pa ima kak posestnik, ki stalno stanuje v mestih in trgih kako ekonomsko zgradbo v vaseh, torej izven mestnega okoliša in če se dotični bavi samo s kmetijstvom, potem mu ni potreba napraviti te napovedi za hišo, ki jo ima za ekonomijo na deželi, temveč samo za ono hišo, kjer stanuje. Če pa ima kak posestnik, ki ni po poklicu poljedelec, tudi kako kmetijsko hišo na deželi, mora napraviti prijavo za hišni davek.

Vsled tega je prišlo na tisoče hiš pod hišno-najemniški davek, ki so do sedaj plačevale samo minimalen razredni davek. Zato je velike važnosti, kako se bodo ta lastna stanovanja ocenjevala in bodo prizadeti posestniki dobili potrebna pojasnila na sestankih, ki jih bo priredila v tem in prihodnjem letu naša Zveza.

Najemnino ali vrednost lastnega stanovanja je določiti po stanju dne 1. decembra 1928 in ne več koliko se je na najemnini vplačalo v tekočem letu, ali v avtonomnih mestih, kakor v Ljubljani, Mariboru celo v pretečenih dveh letih. To povprečje iz zadnjih dveh let ali najemnina iz tekočega leta ne pride popolnoma nič v poštev in je popolnoma brez pomena za napovedi, koliko se je plačevalo za trgovske lokale in stanovanja pred 1. decembrom 1928. Če je znašala najemnina brez avtonomnih dokladov dne 1. decembra 1928 100 Din, potem se vpiše v brutto-najemnino 1200 Din, če pa je bila najemnina 1. decembra 1000 Din, tedaj 12.000 Din. V koloni 6 navedena kometata najemnina za stanovanje je razumeti tako, da se vstavi najemnina po odbitku vodarine, gostiščine, kanalske pristojbine ter razsvetljave stopnje in da je torej to brutto-najemnina brez odbitka 20—30% stroškov za popravila in vzdrževanja hiš. Ta odstotek namreč sme odbiti samo davčna blast in nikakor ne davkoplačevalec sam.

Pri tej priliki moramo ponovno opozoriti nekatere redke hišne posestnike, da prenehajo zahtevati od na-

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želita najemnika gostilne „Sokolski dom“ Gaberje — Celje.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

Želi svojim cenjenim odjemalcem

J. Jagodič, trgovina z mešanim blagom, Celje, Glavni trg.

Vesele božične praznike in veselo Novo leto 1929

Želi svojim cenjenim gostom

Delikatesa Franjo Stegu, Celje, Dečkov trg 3.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

Želi svojim cenj. strankam

Josip Plevčak, čevljarški mojster, Celje, Kralja Petra 28

jemnikov stroške za popravila in vzdrževanja hiš, ker je to že v najemnini započetno, če pa kdo to zahteva, je to ravno tako podvrženo obdačitvi.

Podnajemnino se mora v smislu zakonitih določil tudi vpisati med prejeta skupno najemnino.

Podnajemnikov hišni posestniki ne morejo imeti, ako jih imajo, se morajo tudi vse mesečne sobe natanko navesti in napovedati v davčnih prijavah. Pri teh mesečnih sobah z opremo pa je treba velike previdnosti, ker odbitek za opremo je podvržen rentnini, ki je mnogo višja kakor pa hišni davek. V tem pogledu je velike važnosti kako se bodo napovedi delale in najemnine obdačile v letoviščih, kakor na Bledu, Rogaški Slatini, ker se je sedaj odbilo nad polovico za opremo, postrežbo itd.

Enako je z odbitki za vrt, ker so ti podvrženi v slučaju, če je odbitek večji kakor pa čisti katastr. donos dotičnega dela vrta, rentn. davku, ki je, kakor povedano, mnogo višji od hišno-najemniškega davka. To je zopet važno za lastnike novih hiš in vil z vrtovi, ki so oproščeni hišnega davka, ne pa rentnega davka. Za vrtove torej ne kaže ničesar odbiti, ker drugače se utegne s tem samo škodovati in plačati višjo rentnino.

Vsa potrebna pojasnila na sestankih in pri društvih hišnih posestnikov.

Sokolstvo.

Sokolsko društvo v Celju se tem potem zahvaljuje vsemu onemu nacionalnemu občinstvu iz Celje in njega okolice, ki se je udeležilo slavnostne društvene akademije ob priliki proslave 10-letnice Ujedinjenja in tako pripomoglo k lepemu moralnemu in gmotnemu uspehu te proslave.

Silvestrov večer priredi Celjski Sokol kot običajno vsako leto in sicer v vseh prostorih Celjskega doma. Na programu so telovadni nastopi, šalji-vi prizori in nastopi, govor in alegorija. Vsa celjska narodna družba se naj zbere na Silvestrovo v Celjskem domu, da se poslovimo od starega leta, ki je naši domovini prineslo toliko žalostnih dni.

»Sokol« v Rimskih Toplicah je na dan 1. dec. t. l. imel sijajno uspešno proslavo 10-letnice Ujedinjenja, pri kateri je sodeloval tudi Celjski Sokol z vzorno vrsto.

Sokolski koledar je že izšel in ga dobi celjsko članstvo in naši prijatelji pri društvu in tiskarstvu br. Novaku za ceno 11 Din. Koledar vsebuje poleg kalendarija statistiko in sokolski del s propagandnimi in strokovnimi članki bratov Eng. Gangla, Stevana Žakula, dr. Maksa Kovačiča, dr. E. Mejaka, dr. R. Fuxa, dr. Igorja Vidica in Valerija Švajgarja. Bratje in sestre,

segajte pridno po koledarju, ki je praktičen žepni koledar obnemem.

Za Sokolsko društvo v Celju pobira sedaj članarino br. Anton Rebernak, ki se bo te dni zgasil pri našem članstvu, da kasira zaostalo članarino iz tekočega leta.

Volnene nogavice

rokavice
srajce
samoveznice
triko perilo
dežniki

Znižane cene!

Franz Kolbezen, Celje.
Presernova 3. — Vsaka stranka dobi darilo.

d Nekaj podatkov o naši sadjereji. G. prof. Jos. Priol je imel minuli teden na združenem zborovanju v Mariboru referat o naši sadjereji. iz katerega posnemamo te zelo zanimive podatke: Glasom uradne statistike za l. 1927 imamo v Sloveniji 16.792 ha sadonosnikov. Od te površine odpade 11.195 ha na mariborsko oblast, 5.597 pa na ljubljansko. V mariborski oblasti imamo 3.6 milj. sadnih dreves, in sicer 2 milj. jablan, 0.7 milj. sliv, 0.5 milj. hrušk, 0.16 milj. orehov, 0.16 milj. črešenj, 0.04 milj. breskev in 0.01 milj. marelic. V ljubljanski oblasti pa imamo 1.86 milijonov dreves in sicer 0.72 milj. jablan, 0.46 milj. sliv, 0.36 milj. hrušk, 0.11 milj. orehov in 0.20 milj. ostalih dreves. Število dreves bo v resnici večje, ker v mariborski oblasti niso vštete moštne jablane, ki jih je nad milijon in moštne hruške, ki jih je pol milijona. V srednje dobri sadni letini kakor je bila l. 1922 smo pridelali skupno 1.47 milj. stotov sadja, od tega odpade samo na jabolka 0.93 milj. stotov. Če računamo kot srednjo produkcijo 15.000 vagonov raznega sadja, odpade 10.000 vagonov na mariborsko oblast. Približno tri petine celokupnega pridelka se konzumira doma, a dve petini pridelka v poštev za izvoz. Faktično pa znaša naš izvozni kontingent povprečno komaj eno petino pridelka, t. j. 2500—3000 vagonov letno. Krivda tega pa je neorganiziranost naše izvozne trgovine. Letos je bilo samo na postajah Maribor, Pesnica, Št. Ilj in Ptuj naloženih 876 15-tonskih vagonov jabolk za severne dežele. Če računamo kilogram po 2.50 Din, predstavlja to 32 milj. dinarjev, ki so jih dobili tukajšnji posestniki.

d Pod prisilno upravo ste prišli tvrdki Martinušič & Co., tovarna za usnje v Ljutomeru in tiskarna Ažbe v Mariboru.

d Samo predsodek je, če kdo misli, da iz rži ni kave. V tisočih rodbinah uživajo žiko brez primesi zrna-te kave v popolno zadovoljnost. Seveda je pa treba pri nakupu paziti izrecno na ime »Žika«, ki je zakonito zavarovano.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želiyo vsem svojim cenj. strankam, gostom in odjemalcem sledeče tvrdke:

ZVEZNA TISKARNA IN KNJIGOVEZNICA V CELJU		ANONČNA IN REKLAMNA PISARNA MIROSLAV RUDOLF V CELJU	
Elektrotehnično podjetje KAROL FLORJANČIČ Celje, Cankarjeva ulica	JOŠKO LAPUH kipar in pozlatař Celje, Zavodna 37	DRAGO GAMS elektrotehnično in mehanično podjetje Gaberje - Celje	DRAGO CERLINI modna in konfekcijska trgovina Celje, Glavni trg
Likalnica M. COVNIK Celje, Prešernova ulica	V. DEČKO nasl. delikatesna trgovina Celje, Glavni trg 10	ALBIN IN ANTONIJA PLANINEC mizarstvo Celje, Zavodna 51	MATEVŽ POTEKAL čevljarski mojster Celje, Kralja Petra cesta 28
A. M. BALDASIN izdelovanje sodavode in pokalic Gaberje - Celje	Frizerski salon za dame in gospode ŠTEFAN LAMPI Celje, Gosposka ulica 4	MIHAEL KRAJNC kleparski mojster Celje, Aškerčeva ulica	»JOL«, laboratorij Edmund Ivanji Celje, Gosposka ulica 19
JAKOB BARAGA kolodvorska restavracija CELJE		KAVARNA »EVROPA« HELENA KRUSIČ CELJE, Kralja Petra cesta	
BRATA GRAČNER trgovina specerije, delikates in kolonijalnega blaga CELJE, Prešernova ulica		GOSTILNA PRI »JELENU« JOSIP GORENJAK prekajevalnica in zajuterkovalnica CELJE, Kralja Petra cesta	
R. Z. PAJK konfekcija moškega perila CELJE, Zavodna 37		Prva celjska čistilnica in likalnica Franc Hradila nasled. JOŽICA LESKOŠEK CELJE, Gosposka ulica	
ANTON ZUPANČIČ strojno mizarstvo Celje, Gosposka ulica 19	OTMAR ZIDARIČ krojaški mojster Celje, Kapucinska ulica 2	TOŃE DROFENIK mesarija Celje - Gaberje 16	JAKOB LOPAN parna pekarna Celje, Kralja Petra cesta
K. PAJK tovarna perila CELJE - GABERJE		BRATA ŠUMER MANUFAKTURNA TRGOVINA CELJE, Glavni trg	

ALOJZ KALIŠNIK mestni stavbenik CELJE, Glavni trg		FRANJO VEHOVAR tovarna pohištva ZALOGA: Glavni trg CELJE, Kersnikova ulica	
ALOJZ KRAJNC čevljarski mojster Celje, Gosposka ulica 19	ANTON ORAŽEM krojaški mojster Celje, Gledališka ulica	ANTON ZONTIČ čevljarski mojster Celje, Pred grofijo 10	FRANJO DOLŽAN stavbeno in galanterijsko kleparstvo in oblast. koncesijonirani instalater Celje, Za kresijo 4
IGNAC IN MARIJA ŠIMENC ščetarska in galanterijska trgovina Celje, Kralja Petra cesta	ROK MEŠTROV špecerijska trgovina Celje, Za kresijo	Strojna pletilnica A. PONGRAČIČ Celje, Gosposka ulica 4	JOŽE STAJNKO izdelovatelj vozov in avtokaroserij Celje, Ljubljanska cesta 19
MAKS GMEINSKI zaloga moke I. mestnega mlina in trgovina z mešanim blagom CELJE, Slomškov trg 1		JOS. KRELL trgovina s perilom in športnimi potrebščinami CELJE, Kralja Petra cesta	
ČEVLJARNA »ADRIJA« CELJE, Ljubljanska cesta Narodni dom		Modna trgovina R. SAVNIK — MARČAN CELJE, Aleksandrova ulica	
B. PUŠNIK domača industrija pletenin VOJNIK - CELJE, Dečkov trg		DOMINIK URŠIČ čevljarna BREG - CELJE	
Manufakturna trgovina FISCHER IN DRUG CELJE, Kralja Petra cesta		FILIP IČ ALOJZIJ modni atelje za dame in gospode CELJE, Dečkov trg 6/I	
IVAN LESKOŠEK mesarija CELJE - ZAVODNA 4		MATIJA ESIH mesarija CELJE - BREG	
FRANC GAJŠEK mesarija GABERJE - CELJE, Glavni trg		Restavracija KRISTINA KUS preje KROBAT CELJE, Glavni trg	
ŠTEFAN HOHNJEC mesar CELJE, Glavni trg		IVAN REICHER mesar CELJE, Glavni trg	
Gostilna M. ŠPEGLIČ CELJE, Gosposka ulica		K. LAMPREHT čevljarski mojster CELJE, Za kresijo 14	

Vesele božične praznike
in srečno Novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Glavna zaloga pivovarne „Union“
v Celju, Levstikova ul. 3

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želi vsem svojim cenjenim gostom

Franc Rebeuschegg
hotel »Pri pošti« v Celju

Vsem svojim cenjenim strankam želim vesele božične praznike in
srečno Novo leto

Friderik Vidic
trgovina z manufakturnim, modnim, konfekcijskim in galanterijskim blagom
Celje, Kralja Petra cesta

Ladislav Vegi
trgovina z modnim blagom

Celje, Slomškov trg (nasproti farne cerkve)

želi vsem svojim cenj strankam vesele božične praznike in srečno
Novo leto

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem cenj. strankam

Anton Kolenc *nasl.*, Celje, Kralja Petra cesta

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem cenj. gostom

Luiza Savodnik, Celje
mesarija in gostilna

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem svojim
cenjenim strankam

Ivan Mastnak
manufakturna in konfekcijska trgovina
Celje, Kralja Petra cesta

Javno skladišče in prevozna družba d. d.
v Celju

Mednarodni transporti. — Javna in spedijska skladišča spojena s
lastnim tirom z državno železnico. Carinsko posredovanje v Mariboru,
Aleksandrova 11. — Reklamacije in inkaso. — Prevozi. — Izbirne po-
siljke na vse strani. — Transporti lesa in hmelja. — Zavarovanje vseh
transportov.

Družba ustanovljena od trgovcev in industrijcev
mesta Celja in okolice.

Razna zastopstva. — Najboljše zveze s tu- in inozemstvom.
Kulantni pogoji.

Hitro delo.

Najcenejše oferte.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem cenj. strankam

manufaktura
Valentin Hladin
Celje, Prešernova ulica

Vsem cenj. strankam vesele božične praznike in srečno Novo leto

Karl Loibner
delikatesa in specerija
Celje, Kralja Petra cesta

Božična darila.

Damski klobuki, zatične cvetlice, fini šali, blazine za divane
v najmodernejših izpeljavah. — Dunajski usnjati pasovi
po najnižji ceni pri

Mary Smolnik, modistinja
Celje, palača I. hrvatske štedionice

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

Karl Kramer, Celje, Ljubljanska cesta 19
krojaški mojster

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem cenjenim
strankam trdka

Ivan Ravnikar, Celje

Specijalna trgovina pisalnih in računskih strojev
Josip Pukl, Celje, Vodnikova ulica štev. 9

Naznanjam cenjenim strankam, da imam v zalogi razne vrste
prvovrstnih pisalnih strojev, ki jih tudi zamenjam, rabljene
na posojujem.

V zalogi imam tudi pisarniške potrebščine, ogljeni in indigo
papir, barvne trake itd.

Cenjenim strankam se priporočam za popravilo pisalnih strojev
z jamstvom za brezhibno izvršitev.

Obenem naznanjam, da dajem pouk začetnikom v strojepisju,
kakor tudi onim, ki se žele v strojepisju vaditi naprej oziroma
izpopolniti. Vsa tozadevna pojasnila se dobijo pri omenjeni trdki.

Nabavljalna zadruga javnih nameštencev in upokojujencev
Celje, Prešernova ulica

želi

vsem svojim članom vesele božične praznike in srečno Novo leto

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem cenj. strankam

frizerski salon za dame in gospode

»Hygiea«

Celje, Kocenova ulica 2

Manufakturna in modna trgovina

A. Gorenjak, lastnik: J. Ogrizek

Celje - Gaberje, (nasproti kralja Aleksandra vojašnice)

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega in modnega blaga vseh vrst pletenine, izgotovljeno perilo itd. — Najnižje cene! — Obenem želim svojim cenjenim odjemalcem vesele božične praznike.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

vsem svojim cenj. strankam

Jernej Golčer

sodarstvo

Celje, Klavna ulica 1

Vesele božične praznike

Ivan Strelec, tapetar

Celje, Samostanska ulica 2

Zaloga: Glavni trg 12

priporoča se za izdelovanje vseh vrst tapetniških del, kakor naprave žimnic, vseh vrst divanov in otmannov, tapetiranih garnitur za jedilnice spalnice in klubove garniture.

Tapetiranje in popravilo avtomobilov.

V zalogi otomane od 700 Din naprej in afrik modraci od 300 Din naprej. — Popravila se izvršujejo točno in poceni. — Tapetarske potrebščine v zalogi.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica

manufakturna in modna trgovina

Vesele božične praznike

Maks Zabukošek, krojaški mojster, Celje, Cankarjeva ulica

Vedno velika zaloga angleškega in češkega blaga.

ROZALIJA DEBENJAK

trgovina bombonov in južnega sadja

Celje, Kralja Petra cesta

želi vsem svojim cenjenim strankam

vesele božične praznike in srečno Novo leto.

Vidovdanska ustava.

Poljudno-poučna razprava.
(Sestavil dr. Ervin Mejak.)

(Dalje.)

Računodajniki so pa oni upravni državni uradniki, ki prevzemajo, hranijo ali izdajajo drž. denar in vrednosti.

Vsak izdatek iz drž. blagajne mora biti pred izplačilom redno likvidiran in priznan za pravičnega ter se nobeden izdatek ne sme izvršiti brez pismenega plačilnega naloga pristojnega nakazovalca.

Vse državne blagajne, ki zbirajo in prevzemajo plačila, morajo skrbeti za to, da je glavno drž. računovodstvo, ki obstoja pri finančnem ministru, stalno obveščeno o njih denarnem stanju.

Nakazovalci in računodajniki so seveda kazensko in materijelno odgovorni za svoja opravila.

V zvezi s proračunom je treba omeniti najvažnejše o glavnih drž. dohodkih, t. j. davčninah, h katerim šteje mo na splošno davke, pristojbine ali takse in trošarine, — dalje o pogodbah, ki jih sklepa država v področju svojega gospodarstva ter o nabavah za državo.

Davki so ona bremena, bodisi trajna, bodisi prehodna, ki jih država na podlagi svoje finančne vrhovnosti naklada osebam in njihovi imovini z namenom, dobiti kritje za drž. izdatke.

Pristojbine, ali splošno imenovane takse, so doneski k stroškom javne uprave, vkolikor posamezniki povzročijo take stroške, ko se poslužujejo javne naprave ali povzročijo oblastno postopanje, to so predvsem razne sodne in administrativne takse, plačane navadno v kolekih.

Pri trošarinah pa je davčni objekt potrošek izvestnega blaga, n. pr. trošarina na razne alkoholne pijače.

Največkrat omenjena je razdelitev davkov v posredne in neposredne, prvi zadenejo gospodarsko zmožnost zavezanca posredno, po ovinkih — drugi pa neposredno.

Neposrednih davkov imamo sedaj po novem davčnem zakonu šest vrst in sicer: 1. zemljarina na dohodek od zemljišč, 2. zgradarina na dohodek od zgradb, 3. pridobnina na dohodek od podjetij, obratov in samostojnih poklicev, 4. rentnina na rente, 5. družbeni davek na dobiček onih podjetij, ki so zavezani javnemu polaganju računov in 6. uslužbenski davek na dohodek od nesamostojnega dela in poklica. Novi davčni zakon pusti še tudi v veljavi davek na poslovni promet in pa vojnico. Prvemu davku je zavezan ves promet stvari (premičnine in pravice, kot n. pr. avtorske pravice in razne koncesije) in osebnih storitev, izvršenih proti odškodnini (to so vsi posli, ki se vrše v obliki samostojnega poklica). Vojnico pa plačujejo oni naši državljani, ki osebno ne služijo pri vojski ali mornarici, pa jim vojaška služba ni odložena iz ka-

koršnegakoli vzroka. — K posrednim davkom spadajo takse in trošarine, tudi spadajo sem carine in monopoli (sol, tobak, petrolej, saharin in vžigalice).

Državne davščine se morejo ustanavljati le z zakonom. Davčna obveznost je splošna in enaka za vso državo.

Finančni minister odreja zbiranje davkov ter skrbi, da se ti drž. dohodki redno in pravočasno preko davčnih oblastev stekajo v drž. blagajno.

Kar se pa, tiče pogodb, iz katerih izvirajo za državo dohodki ali pa izdatki, velja zakonito določilo, da se morajo vršiti pred sklepanjem večine istih, javne dražbe, ki so zopet ofertalne ali pa ustne. Kateri izmed katerih teh dveh načinov se naj uporabi, odreja pristojni minister ali po njegovem pooblastilu njemu podrejeni organ. Vse dražbe (licitacije) se morajo objavljati v »Službenih Novinah« najmanj 30 dni pred dražbenim narokom.

(Dalje prihodnjič.)

Zadnja vest.

Vlada poda danes ostavko?

Beograd, 21. decembra. V kuloarjih Narodne skupščine se je danes dopoldne raznesla vest, da bo vlada do 12. podala ostavko. Ta napoved pa se ni uresničila. Današnja »Politika« pri naša vst, da bo vlada tekom današnjega popoldneva, torej še pred sejo demokratskega kluba, sigurno podala ostavko.

Dva dijaka

se sprejmeta v popolno oskrbo v Gaberju št. 130.

V manufakturni trgovini

„PRI GOLOBU“, Narodni dom

se razprodaja po zelo nizki ceni francoski parfumi, puder, krema in kolonska voda, pri vsem drugem blagu 10% popusta.

d Ni dovolj, če zahtevate pri trgovcu samo žitno kavo. Teh je več vrst. Če hočete res nekaj okusnega in za zdravje vrednega, potem zahtevajte Žiko. Žika je namreč na specijalen način izdelana kava iz rženega slada.

Halo!

Halo!

Pri tej izbiri telovnikov se nudi vsakemu pristajajoče

Telovniki za dame in gospode iz čiste volne v modnih barvah, eno- in večbarvni od 80 do 350 Din. Pulverji za dame in gospode v naj-novejših modnih barvah, eno- in večbarvni od 155 do 380 Din. Velika izbira telovnikov z visoko zapetimi ovratniki, smokkingbluze, svitri beli in sivi od 230 Din dalje.

Sportne nogavice, rokavice, dokolenice, kape, trikotperilo itd. kupite naj-

bolje pri

L. PUTAN, CELJE

Prosimo, ogledajte si izložbe!

Restavracija

NARODNI DOM

toči fini pristni

„Pekrčan“ 1 20 Din
„Portugalko“ „ 17 „

Abonenti se sprejemajo.

Priporočata se

Karl in Pepca Perc.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želi svojim cenj. odjemalcem

Ivan Naraks in sinovi sodavičar

Zg. Ložnica pri Žalcu.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želi svojim cenj. strankam

I. Plevnik

tapetar in dekorater

CELJE — Glavni trg 15 — CELJE

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želi svojim cenjenim strankam

FRANC CERAR nasled.

Lina Koschier, modistinja

CELJE, Gosposka ulica 8.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želi svojim cenjenim strankam

Maks Koschier

špedicija — prevoznništvo

CELJE, Prešernova ulica 3.

iz vseh rudnikov in najboljše vrste dobavlja in dostavlja najcenejše

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

želi

vsem svojim cenjenim strankam

vesele božične praznike in srečno Novo leto.

Veletrgovina igrač in galanterije F. König - Celje

Velika izbira božičnih daril:
Igrače,
Galanterijsko blago,
Blago iz usnja,
Gramofoni,
Snežni čevlji »Pietovni«,
Okrasje za božično drevo.
Oglejte si izložbena okna in božično
razstavo v prvem nadstropju.
SOLIDNE CENE!

15%

popusta
za Božič in Novo leto
strojna pletilna
A. Pongračič
Celje, Gosposka ulica 4

Prodaja
železno blagajno
št. 4 in dve pisalni mizi.
Razlagova ul. 11, I. nadstropje, levo.

Prepričajte se in uverili se boste,
da ima čakovaško in banaško pšenično
moko hoto in krušno najboljša kaka-
vost, pristno ajdovo in rženo moko,
polenta zdrob in moko, pšenične o-
trobe drobne in debele, krmilno moko,
koruzo, oves itd. po najnižjih cenah
vedno v zalogi tvrdka Simon Gaberc,
Celje, Razlagova ul., (Celjski dom).
Na debelo! Na drobno!

Jesenske obleke
in complete, puloverje, veste, lemlerčke
po najnovejših vzorcih in konkurenčnih
cenah nudi na drobno in debelo
tovarna pletenin **MICA KRIŽANIČ, Celje,**
32 Polje 4. 35
Prevzema tudi podpletanje nogavico.

Lastnikom avtomobilov
in vsem cenjenim strankam
vljudno naznanjam, da izdelujem lu-
ksuzne avtokaroserije vseh vrst ter jih
tudi popravljam. Izdelujem tudi tovrne
vozove in kočije vseh vrst ter vsa v
to stroko spadajoča dela.
Za naročila se toplo priporočam
Jože Stajniko, izdelovatelj avtokaroserij
CELJE, Ljubljanska c. 19, (v hiši g. Gregi, kovač)
Postrežba točna. Cene solidne.

Gospodinje!
uporabljajte za čiščenje:
**parketa, linoleja, ples-
kanih tal, pohištva,
šip itd. samo**
„KOMET“, tekoči vosek
ki je najizdatnejša, najcenejša in na-
boljša politura za tla. Čiščenje z njim
je brez truda. Zahtevajte ga v trgo-
vinah ali direktno pri Drago ŽNIDARIČ,
44 Celje, Javno skladišče. 16
Izposodite si električni aparat!
M. Joštov paromlin
Medlog - Celje
Na debelo! Na drobno!

ALFA-
ročni separatorji
ALFA-
separatorji na strojni pogon
ALFA-
orodje za mlekarstvo
ALFA-
naprave za parenje krme
ALFA-
kante za odpremo mleka
ALFA-
stroji za podoj
ALFA-
limena roba

kakor tudi rezervni deli teh
predmetov se dobijo vedno
pri:

ALFA d. d. separatori i
strojevi za mljekarstvo
Zagreb, Boškovičeva 46
ali pri njenih zastopnik h
Telefon 67 - 43 Brzjavi: ALFALAVAL, ZAGREB

Lepo, nezaščiteno
Stanovanje
obstoječe iz dveh sob in kabineta, se
s 1. januarjem odda v vili v mestu.
Poizve se v upravi lista.

Trgovski lokal
se odda
Vpraša se pri G. Gradt, ključavničar-
ski mojster, Celje, Vodnikova ulica 6.

Radi selitve se prodaja
omare, kuhinjska omara, stelaže, mize
okrogle in oglate, velika kredenca za
sobo, zofa, klop, veliki okrogli kotel,
kante za mleko, kante za mast, ko-
palna banja, škropilnica, veliki lonec
za perilo, korito za perilo, škafi, se-
saljka za vodo, veliki zaboj za žito,
steklenice, kolo, volčji pes (dober čuvaj).
Vprašati pri Sabljak, Medlog
pri Celju, pri Joštovem mlinu. 1-2

Bučno olje
prvovrstno in sveže iz novih bučnic
ponuja J. Hochmüller, tovarna buč-
nega olja, Maribor, Pod mostom 7.
Zamenjava semena za olje. 3-3

Stromo ažuriranje
entlanje, tamburiranje in vezenje z verižnim
vodom na platno, svilo, volneno blago itd.
se izdeluje fino in trpežno po najnižjih ce-
nah v strojni pletarni
B. Pušnik, Celje, Dečkov trg 2
Istotam izdelovanje pletenin od najfinejše
do najcenejše kvalitete, podpletanje noga-
vic, predelovanje in moderniziranje pletenin.

Novo enodružinsko
HIŠO
v neposredni bližini CELJA oddam v
najem. Prednost imajo oni, ki plačajo
za dalje časa naprej. Anton Mulej,
Je enice Fužine 206.

Oglašujte!

Josip Gorenjak, Celje
Celje, Kralja Petra cesta 37
gostilna **„Pri jelenu“**
Lastna mesarija in prekajevalnica
Velika zaloga vsakovrstnih mesnih iz-
delkov, sveže volovsko meso in pre-
kajene šunke itd. Cena Din 25— do
Din 26— za kg. Vsakovrstne klobase.
Specijaliteta blaga zajamčena.
Za obilen obisk se najvljudneje priporoča
Josip Gorenjak.

Lesni manipulant
samostojna moč
se sprejme s 1. januarjem v tukajšnje večje lesno podjetje. Stanovanje in hrana
na željo v hiši. Naslov v upravi. 1-2

KUHARICO
varčno z večletno prakso v večjih kuhinjah se sprejme s 1. januarjem 1929.
Pismene ponudbe s točnimi podatki o sedanjem službovanju, referencami itd.
je poslati najkasneje do 26 t. m. na vodstvo DOBRODELNEGA DRUŠTVA
»Ljudski dom« v Celju. 2-2

Ferd. Pelle-ja vdova
Celje, Kralja Petra cesta 13
Ustanovljeno 1893. Telefon 62.
Mednarodna spedicija — carinsko posredovanje v
Ljubljani in Mariboru — carinske in železniške rekla-
macije — vskladiščenja — prevozi.
Selitve
s pohištvenimi vozi za isto ceno kakor z navadnimi.
Vsakovrstni prevozi ceneje kakor povsod.
Postrežba točna, strokovna in solidna.
Pojasnila brezplačno. 52-18

Inserirajte v „NOVI DOBI“!
Kože od divjačine
zajčje, lisičje, kunine, dihurjeve itd.,
kakor tudi vse vrste surovih kož
kupujem po najvišji ceni

MAKSO TANDLER
ZAGREB. BOŠKOVIČEVA ULICA 40
Brzjavi: TAURIA, ZAGREB TELEFON 38-89

Zahvala.
Za premnoge izraze iskrenega sočutja ob priliki prerane iz-
gube našega nadvse ljubljenega moža, očeta, brata in svaka,
gospoda
Antona Čeča
za poklonjeno cvetje in vence, se tem potom vsem najtopleje
zahvaljujem. Posebno nas pa veže dolžnost, zahvaliti se
čč. duhovščini, požarni brambli in vsem, ki so dragega nam
pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji
poti.
PETROVČE, 18. decembra 1928.
Žalujoca žena in otroka.

Celjska posojilnica d. d.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 65.000.000.—

Stanje glavnice in rezerv nad
Din 8.000.000.—

v Celju

V lastni palači Narodni dom

Sprejema hranilne vloge.
Izvršuje vse denarna, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

G
O
R
I
Č
A
R
&
L
E
S
K
O
V
Š
E
K

Knjigarna in veletrgovina s papirjem

priporoča:

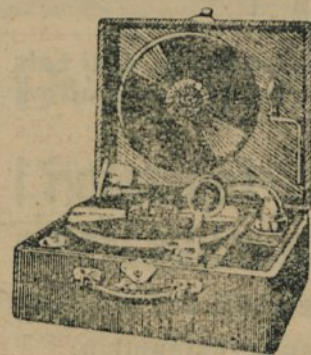
Blasnikove in družinske pratike. — Reklamne
koledarje za novo leto z natisom firme. — Bo-
žične okraske in jaslice. — Božične in
novoletne dopisnice. — Kreppapir, svileni
in barvani papir kakor tudi vse druge
šolske in pisarniške potrebščine, ki se dobi-
vajo v največji izbiri in po najnižjih cenah.

• • • • •

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju

Cankarjeva ul. št. 11

priporoča svoja izvrstna namizna ter odbrana
sortimentna VINA vseh vrst v sodih in steklenicah
po zmernih cenah. — Vzorci na razpolago!

Gramofoni in plošče

iz tovarne Edison Bell-Penkala Ltd. kakor tudi
plošče «His Master's Voice» in «Columbia»
katere vodi imenovana tovarna na zalogi, se dobijo
proti gotovini in po zelo ugodnih obrokkih pri

Goričar & Leskovšek, Celje

knjigarna in veletrgovina s papirjem,
pisalnimi in risalnimi predmeti.

Inserirajte v ,NOVI DOBI'!

Kmetska posojilnica za celjsko okolico v Celju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Pisarna v Prešernovi ulici 6 (prej Lastni dom)

Hranilne vloge obrestuje po 6—8%, pri naložbi Din 50.— se dobi nabiralnik na dom

Dnevno

Dnevno

**RADIO
KONCERT**

**RADIO
KONCERT**

Moda in manufaktura

Valentin Hladin

v moderno preurejenih trgovskih prostorih

Posebno velika izbira
božičnih daril in raznih
: zimskih novosti :

Oglejte si pred vsakim nakupom mojih 18 izložb!

Teden pred Božičem velika reklamna razstava!